

รายงานการประชุม
คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๖
วันอังคารที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ชั้น ๓ ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายธีระพงษ์ วงศ์วิลาส	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๓. นางอารีย์พันธ์ เจริญสุข	รองเลขาธิการ ก.พ.ร.	ที่ปรึกษา
	แทนเลขาธิการ ก.พ.ร.	
๔. นายทรงศักดิ์ ทองศรี	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	
๕. นายอัศรุตม์ สนธยานนท์	ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาและบริหารจัดการจัดเก็บ	กรรมการ
	ภาษี รักษาราชการแทนรองปลัดกระทรวงการคลัง	
	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	
๖. นายพรพจน์ เพ็ญพาส	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	
๗. นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร	รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงการคลัง	
๘. นายวชิรพันธ์ นาคก้อน	ผู้อำนวยการสำนักนิติการ	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
๙. นายแพทย์กิตติศักดิ์ อักษรวงศ์	รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
๑๐. นายปิยวัฒน์ ศิวรักษ์	เลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
๑๑. นายโสภณ แท่งเพชร	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ	กรรมการ
	และสังคมแห่งชาติ	
	แทนเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	
๑๒. นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง	รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
	แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	
๑๓. นายศิริพันธ์ ศรีกงพลี	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
	แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
๑๔. นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๕. นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๖. ร้อยตำรวจโทอาทิตย์ บุญญะโสภิต	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๗. นายธนา ยันตรโกวิท	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๑๘. นายเลอพงศ์ ลิมรรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๑๙. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๐. ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
	ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	

๒๑. รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๒. รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๓. นายสุจิตต์ นิमितกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๒๔. นางวันทนี วัฒนะ	รองปลัดกรุงเทพมหานคร แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๒๕. นายเกียรติศักดิ์ ศรีวงษ์ชัย	รองปลัดเมืองพัทยา แทนนายกเมืองพัทยา	กรรมการ
๒๖. นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนมเจริญ	นายกเทศมนตรีนครยะลา	กรรมการ
๒๗. นายเจษฎา สี่พี่น้อง	นายกเทศมนตรีเมืองชัยนาท	กรรมการ
๒๘. นายธนศักดิ์ มาคะสิระ	นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง	กรรมการ
๒๙. นายวีระศักดิ์ ฮาดดา	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม	กรรมการ
๓๐. นายปราโมทย์ เพชรรัตน์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก	กรรมการ
๓๑. นายกิตติพงศ์ สีเหลือง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้	กรรมการ
๓๒. นายไฉน ก้อนทอง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก	กรรมการ
๓๓. นายอนุ แยมแสง	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เลขานุการ

ผู้ไม่เข้าร่วมประชุม

๑. เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า	สถาบันพระปกเกล้า	ที่ปรึกษา
๒. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๓. ศาสตราจารย์สกลธี วัชรวิวัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๔. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๕. นายมนต์ชัย วิวัฒน์ธนาฒย์	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก	กรรมการ
๖. นายบุญชู จันทร์สุวรรณ	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี	กรรมการ
๗. นายเกรียงศักดิ์ หอนางม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเพ็ญ	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายมงคลชัย สมอุดร	รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. นายอภัย เจริญมิตร	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. นายชัยวัฒน์ ภัทรกานต์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. นางสาวอภิรดี ประเสริฐฤทธิ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๕. นายชยุต อุดมเวชชวร	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๖. นายวิทยา โชคเศรษฐกิจ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๗. นางสาวสุธาสิณี กุศลสร้าง	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๘. นายจักรพันธ์ ชัยสิทธิ	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๙. นายอุปราศ พันธุ์รักดี	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๐. นายธีรภัทร์ เพชรนอก	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๑. นายแพทย์ศักดิ์ดา อธิภาณ	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๑๒. นางสาวเสาวลักษณ์ นิมิชาติ	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๑๓. นายแพทย์อภิสิทธิ์ บุญประดับ	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๑๔. นายปณณ อนนนอภบุตร	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๑๕. นางสาวอรกัญญา เตชะไพบูลย์	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๑๖. นางพทุธิมา ตระการวณิช	สำนักงานงบประมาณ
๑๗. นางสาวศิริวรรณ วัชรพงศ์	สำนักงานงบประมาณ
๑๘. นางสาวพัรัตน์ สมแสน	สำนักงานงบประมาณ
๑๙. นายฐานุพงศ์ พงษ์พฤทธิรัชต์	สำนักงานงบประมาณ
๒๐. นายธวัชชัย ต้นสุรีย์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒๑. นางสาวศรดา ชัยตันติกุล	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒๒. นายจิรพัฒน์ น้อยเพ็ง	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒๓. นายจรัส ตั้งวงศ์ชูเกตุ	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒๔. นางสาวปัทมา สมพรชัยกิจ	กรุงเทพมหานคร
๒๕. นายกิตติศักดิ์ ภักดี	กรุงเทพมหานคร

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๖

เลขานุการ รายงานว่า เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๖ ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำร่างรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๖ และได้แจ้งเวียนให้กรรมการทุกท่านพิจารณา ตามหนังสือ ก.ก.ถ. ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๗/ว ๖๖๗ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๖ เรียบร้อยแล้ว โดยมีกรรมการขอแก้ไข ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ ขอแก้ไขหน้า ๑๑ มติที่ประชุมเป็น มอบหมายให้ คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ พิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อสนับสนุน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไป หรือการสนับสนุนการดำเนินการเรื่องใด เรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดยรับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของ ก.ก.ถ. ไปพิจารณา เพื่อเสนอ ก.ก.ถ. ต่อไป

๒. นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร ขอแก้ไขตำแหน่งจากรองผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง แทนปลัดกระทรวงการคลัง เป็นรองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง แทนปลัดกระทรวงการคลัง

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ก.ก.ถ. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๕๓/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๖ เรื่อง มอบหมาย และมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติ หน้าที่ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ ตามกฎหมาย และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

เลขานุการ รายงานว่า คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๕๓/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๖ เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการและมอบหมายให้ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ ตามกฎหมาย และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่

ประธานกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย โดยมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) ปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรื่อง ผลการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เลขานุการ รายงานว่า รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในขณะนั้น ได้ลงนามในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๖ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจูงใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๔๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท และได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ ๒/๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๖ จำนวน ๕ คณะ

คณะอนุกรรมการเพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ทั้ง ๕ คณะ ได้ดำเนินการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมควรได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี ตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๖ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจูงใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เสร็จเรียบร้อยแล้ว และคณะอนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๖ ได้มีมติเห็นชอบผลการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒๘๘ รางวัล ดังนี้

๑. เงินรางวัลส่วนที่ ๑ ประเภทดีเลิศ (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล) จำนวนทั้งสิ้น ๔ รางวัล รวมเป็นเงิน ๘,๗๐๐,๐๐๐ บาท

๒. เงินรางวัลส่วนที่ ๒ จำนวนทั้งสิ้น ๕๘ รางวัล เป็นเงิน ๗๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท โดยแบ่งประเภทรางวัล ออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๒.๑ ประเภทโดดเด่น จำนวนทั้งสิ้น ๑๘ รางวัล รวมเป็นเงิน ๒๘,๘๐๐,๐๐๐ บาท จัดสรรเป็นเงินรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกประเภทโดดเด่น ประกอบด้วย

๒.๑.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ประเภทโดดเด่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง) จำนวน ๖ รางวัล รวมเป็นเงิน ๙,๖๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๑.๒ เทศบาลตำบล ประเภทโดดเด่น จำนวน ๖ รางวัล รวมเป็นเงิน ๙,๖๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๑.๓ องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภทโดดเด่น จำนวน ๖ รางวัล รวมเป็นเงิน ๙,๖๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๒ ประเภททั่วไป จำนวนทั้งสิ้น ๔๐ รางวัล รวมเป็นเงิน ๔๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท จัดสรรเป็นเงินรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกในประเภททั่วไป ประกอบด้วย

๒.๒.๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๔ รางวัล รวมเป็นเงิน ๖,๒๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๒.๒ เทศบาลขนาดใหญ่ (เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง) จำนวน ๖ รางวัล รวมเป็นเงิน ๗,๘๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๒.๓ เทศบาลตำบล จำนวน ๑๕ รางวัล รวมเป็นเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๒.๔ องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๕ รางวัล รวมเป็นเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓. เงินรางวัลส่วนที่ ๓ เงินรางวัลผ่านเกณฑ์ จำนวน ๖๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

๓.๑ เงินรางวัลผ่านเกณฑ์สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าสู่รอบการประเมินในรอบสุดท้าย (ประเภทดีเลิศ ประเภทโดดเด่นและประเภททั่วไป) จำนวนทั้งสิ้น ๗๓ รางวัล รางวัลละ ๕๖๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓๓,๕๘๐,๐๐๐ บาท

๓.๒ เงินรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลคะแนนผ่านเกณฑ์การประเมินในรอบการประเมินของสถาบันการศึกษา (ประเภทดีเลิศ ประเภทโดดเด่น และประเภททั่วไป) จำนวนทั้งสิ้น ๑๕๓ รางวัล รางวัลละ ๒๐๘,๖๒๗.๔๕ บาท รวมเป็นเงิน ๓๑,๙๒๐,๐๐๐ บาท

มอบหมายเลขานุการเร่งดำเนินการเสนอรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลงนามในประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจูงใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ต่อไป

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ก.ก.ถ. ในขณะนั้น ได้ลงนามในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง ผลการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เรียบร้อยแล้ว

เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๖ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการโอนเงินรางวัล จำนวน ๑๔๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ทั้ง ๒๘๘ แห่ง เรียบร้อยแล้ว

๔. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือกราบเรียนเชิญนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีมอบรางวัล อปท. ที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในวัน เวลาและสถานที่ที่นายกรัฐมนตรีเห็นสมควร และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้กราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีบัญชาตอบรับเชิญในวันพุธที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กรณีเงินอุดหนุนที่รัฐอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือเรียนประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีเงินอุดหนุนที่รัฐอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ สรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ข้อเสนอด้านการจัดทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณ

๑.๑ รัฐบาลควรมีนโยบายและแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนที่ชัดเจน ทั้งวิธีการและระยะเวลาในการส่งเสริมและพัฒนารายได้ให้กับ อปท. โดยมีกฎหมายกำหนดแหล่งรายได้และวิธีการหารายได้การจัดระบบภาษี หรือการจัดแบ่งภาษีระหว่างรัฐบาลกับ อปท. อย่างเหมาะสม เพื่อให้ อปท. มีรายได้เพียงพอลดการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล

๑.๒ ในขณะที่รัฐบาลยังไม่สามารถดำเนินการให้ อปท. มีรายได้ของตนเองอย่างเพียงพอต่อการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ รัฐบาลควรพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ในรูปแบบเงินอุดหนุนทั่วไป โดยลดการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ซึ่งมักมีปัญหาการทุจริตจากการวิ่งเต้นและการบริหารงบประมาณให้เหลือน้อยที่สุด ทั้งนี้ หากรัฐบาลยังมีความจำเป็นต้องจัดสรรในรูปแบบเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อให้ อปท.

ดำเนินการตามนโยบายและเงื่อนไขของรัฐก็สามารถทำได้ แต่ควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการจัดสรร รวมถึงการใช้จ่ายงบประมาณให้รัดกุม และไม่ควรมั่นใจว่าเงินอุดหนุนเฉพาะกิจอยู่ในสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล

๑.๓ การจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้แก่ อปท. นั้น คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) สำนักงบประมาณ (ส.ง.) และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ส.ถ.) ควรร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และตัวชี้วัดอย่างชัดเจน เพื่อลดอำนาจการใช้ดุลพินิจ (Discretionary Power) ในการจัดสรรโดยมิชอบ นอกจากนี้ การพิจารณา คำขอตั้งงบประมาณเพื่อขอรับการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (หากเป็นกรณีขอรับการจัดสรรที่ยังต้องผ่านการพิจารณาของ ส.ถ.) ควรดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการที่เป็นกลาง เพื่อให้การพิจารณาการจัดสรรงบประมาณเป็นไปด้วยความโปร่งใส เปิดเผยและเป็นธรรม และควรกำหนดให้มีการจัดทำบัญชีโครงการคำขอรับการจัดสรร โดยจัดลำดับความสำคัญตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และประชาสัมพันธ์ให้ อปท. ทราบอย่างเปิดเผย อนึ่ง ส.ถ. ควรแจ้งให้ อปท. ทราบหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจัดทำคำขอรับการจัดสรรล่วงหน้า โดยมีระยะเวลาเพียงพอต่อการดำเนินการอย่างรอบคอบ และเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ด้วย

๑.๔ ส.ง. และ ส.ถ. ควรเร่งดำเนินการให้ อปท. เป็นหน่วยงานที่ขอรับเงินงบประมาณโดยตรง เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้บังคับตั้งแต่คำของบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

ประเด็นที่ ๒ ข้อเสนอด้านการนำเงินอุดหนุนไปจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ และการบริหารจัดการงบประมาณเงินอุดหนุน

๒.๑ กระทรวงมหาดไทย (มท.) โดย ส.ถ. ควรกำหนดให้ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานของ อปท. อย่างเป็นรูปธรรมและเข้มข้นในทุกกระบวนการ นอกเหนือจากกระบวนการการประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้ว ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย การมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของสภาท้องถิ่น

๒.๒ มท. โดย ส.ถ. ควรส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่น และประชาชน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่และอำนาจ กฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการตรวจสอบถ่วงดุลกับผู้บริหารท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ มท. โดย ส.ถ. ร่วมกับกรมบัญชีกลางควรส่งเสริมและพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในของ อปท. ทั้งในด้านประสิทธิภาพ ความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ และความก้าวหน้า เพื่อให้การตรวจสอบภายในเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยในการดำเนินงานของ อปท. เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

๒.๔ เพื่อให้การบริหารจัดการงบประมาณเงินอุดหนุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในการดำเนินการ มท. โดย ส.ถ. ควรกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการดำเนินการของ อปท. โดยเฉพาะการดำเนินการการจัดซื้อจัดจ้างโดยการใช้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจต้องมีการจัดทำรูปแบบรายการหรือการกำหนดราคากลางในลักษณะเดียวกับส่วนราชการทั่วไป และจะสามารถเบิกเงินงบประมาณดังกล่าวได้ต่อเมื่อมีการตรวจรับแล้ว

ประเด็นที่ ๓ ข้อเสนอด้านการติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณเงินอุดหนุน

๓.๑ จัดทำระบบฐานข้อมูลกลางขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อใช้ในการบริหารจัดการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analyze) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. การเชื่อมโยงข้อมูลในการทำงานร่วมกัน (Data Integration and inter-operation) และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการดำเนินการที่เป็นปัจจุบัน (Real-time) ซึ่งมีประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย และมีการเปิดเผยข้อมูล (open data) ให้ประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานตรวจสอบสามารถเข้าถึงได้

๓.๒ มท. โดย สธ. ควรกำหนดรูปแบบการรายงานผลการดำเนินงานของ อปท. ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง และเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลการดำเนินงาน การเงิน การคลัง และงบประมาณของ อปท. ได้โดยง่าย

๓.๓ มท. ควรกำชับให้ผู้ใช้อำนาจในการกำกับดูแล อปท. (ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ) ตรวจสอบ ติดตาม และการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณเงินอุดหนุนของ อปท. ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ วัตถุประสงค์เพื่อให้มีการใช้จ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลลดการทุจริตหรือการทำผิดกฎหมาย โดยหากพบว่าผู้ทำหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายมีการปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติหน้าที่จนก่อให้เกิดความเสียหาย ผู้มีอำนาจกำกับดูแลควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการกระทำความผิดนั้นด้วย

๓.๔ สนับสนุนให้ อปท. ทุกแห่งใช้ระบบการจ่ายเงิน โดยให้จ่ายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๒ โดยเร็ว

๓.๕ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ควรให้ความสำคัญกับการตรวจสอบการใช้จ่ายและการบริหารเงินอุดหนุนของ อปท. ว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการหรือไม่ และตรวจว่าการใช้จ่ายเงินหรือการใช้ประโยชน์นั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพหรือไม่ โดยเฉพาะกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีความเสี่ยงในการใช้จ่ายหรือบริหารเงินอุดหนุนที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเกิดผลสัมฤทธิ์

ในการนี้ ประธาน ก.ก.ธ. เห็นชอบให้ มท. เป็นหน่วยงานหลักในการรับเรื่องข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนของ อปท. กรณีเงินอุดหนุนที่รัฐอุดหนุนให้แก่ อปท. ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง สปป. สตง. สำนักงาน ก.ก.ธ. ศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยให้ มท. สรุปผลการพิจารณาผลการดำเนินการและความเห็นในภาพรวมส่งให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

มท. โดย สธ. ได้มีหนังสือแจ้งให้สำนักงาน ก.ก.ธ. พิจารณาเสนอความเห็นและแนวทางการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนของ อปท. กรณีเงินอุดหนุนที่รัฐอุดหนุนให้แก่ อปท. ตามแบบรายงานที่กำหนดส่งให้ สธ. รวบรวมและรายงานสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

สำนักงาน ก.ก.ธ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ก.ก.ธ. ได้นำเสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องพิจารณา และมีการดำเนินการดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการกำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างวินัย ทางการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๖ ได้มีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และมติที่ประชุม ดังนี้

๑.๑ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะ

๑.๑.๑ การเร่งดำเนินการให้ อปท. เป็นหน่วยงานที่ขอรับเงินงบประมาณโดยตรงเป็นหน้าที่ดำเนินการของ สปป.

๑.๑.๒ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่นและประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่และอำนาจ กฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดต่าง ๆ สธ. มีการจัดอบรมให้สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น เกี่ยวกับระเบียบกฎหมายที่จำเป็น โดยจัดทำเป็นหลักสูตรระยะยาว

๑.๑.๓ การส่งเสริมและพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในของ อปท. สธ. ร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีการดำเนินการจัดอบรมนักวิชาการตรวจสอบภายในของท้องถิ่นตลอดทั้งปี

๑.๑.๔ การกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการดำเนินการของ อปท. โดยเฉพาะการดำเนินการการจัดซื้อจัดจ้าง อปท. และส่วนราชการมีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐอยู่แล้ว

๑.๑.๕ การจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ วิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analyze) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. การเชื่อมโยงข้อมูลในการทำงานร่วมกัน (Data Integration and inter-operation) และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการดำเนินการที่เป็นปัจจุบัน (Real-time) ซึ่งมีประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย และมีการเปิดเผยข้อมูล (open data) ให้ประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานตรวจสอบสามารถเข้าถึงได้ ปัจจุบัน สก. กำลังพิจารณาดำเนินการให้เป็นข้อมูลในภาพรวม เช่น การจัดทำโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน LTax๓๐๐๐ ซึ่งโปรแกรมดังกล่าวมีการบูรณาการร่วมกันกับกรมธนารักษ์ กรมที่ดิน กรมป่าไม้ เพื่อให้ อบท. สามารถดึงข้อมูลราคาประเมิน แผนที่ที่ดินมาใช้ได้เลย

๑.๑.๖ การรายงานผลการดำเนินงานของ อบท. ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง และเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลการดำเนินงาน การเงินการคลัง และงบประมาณของ อบท. ได้โดยง่าย ตามกฎหมายจัดตั้ง อบท. รูปแบบต่าง ๆ กำหนดให้ อบท. โดยเฉพาะผู้บริหารท้องถิ่นรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนรับทราบเป็นประจำทุกปี สำหรับการจัดทำงบประมาณ ตามระเบียบวิธีการงบประมาณของท้องถิ่น ได้มีการกำหนดไว้อยู่แล้วว่าเมื่อ อบท. จัดทำงบประมาณเสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ ณ สถานที่ทำการและเว็บไซต์ของ อบท.

๑.๑.๗ การสนับสนุนให้ อบท. ทุกแห่งใช้ระบบการจ่ายเงิน โดยให้จ่ายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ปัจจุบัน อบท. มีการจ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

๑.๒ เห็นชอบในหลักการให้รับข้อสังเกต ข้อเสนอแนะการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนของ อบท. กรณีเงินอุดหนุนที่รัฐอุดหนุนให้แก่ อบท. ของ ป.ป.ช. เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอ ก.ก.ธ. ต่อไป

๒. คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๖ ได้มีข้อคิดเห็น ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และมติที่ประชุม ดังนี้

๒.๑ ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ

๒.๑.๑ ข้อเสนอแนะด้านการจัดทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณ กรณี สป. และ สก. ควรเร่งดำเนินการให้ อบท. เป็นหน่วยงานที่ขอรับงบประมาณโดยตรง ขณะนี้ สป. ร่วมกับสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดโครงการอบรมสัมมนาเตรียมความพร้อมเทศบาลตำบลเพื่อรองรับการเป็นหน่วยรับงบประมาณตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖ และจะแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖ เพื่อรองรับเทศบาลตำบลให้เป็นหน่วยรับงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๒.๑.๒ เรื่องการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนควรขยายไปยังรายได้ประเภทอื่น ๆ ของ อบท. และควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารการจัดทำงบประมาณในขั้นตอนต่าง ๆ เช่น การพิจารณา การดำเนินการ และการบริหารการเบิกจ่าย ซึ่งการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลลักษณะนี้ทำให้สามารถเปิดเผยข้อมูลและเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น

๒.๒ เห็นด้วยในหลักการของข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตของ ป.ป.ช. โดยควรรวมถึงรายได้และเงินอุดหนุนของ อบท. และควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการระบบงบประมาณของ อบท. เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีข้อมูลเป็นปัจจุบัน

๓. สำนักงาน ก.ก.ธ. ได้จัดทำรายงานความเห็นและแนวทางการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนของ อบท. กรณีเงินอุดหนุนที่รัฐอุดหนุนให้แก่ อบท. ไปยัง สก. เรียบร้อยแล้ว

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๔ รายงานโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขาธิการ รายงานว่า คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๖ มีมติเห็นชอบในหลักการให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) โดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สกถ.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ไปใช้ประโยชน์ และสื่อสารสาธารณะได้ รวมทั้งนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นกำหนดแนวทางในการลดความเหลื่อมล้ำด้านการคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

สปน. โดย สกถ. ได้จัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ให้แก่ อบท. ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ โรงแรมเอส ดี อเวนิว กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ให้แก่ อบท. ได้อย่างเหมาะสมเป็นที่ยอมรับ รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดสรรรายได้ และศักยภาพการเงินการคลังของ อบท. ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ อบท. หน่วยงานส่วนราชการ และนักวิชาการ รวมจำนวน ๓๕๐ คน ซึ่งได้เชิญอนุกรรมการฯ นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และผู้แทนสมาคม อบท. ทั้ง ๓ สมาคม กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาเป็นวิทยากร และมีการอภิปรายร่วมกันในหัวข้อ ดังนี้ ๑) ระบบงบประมาณและโครงสร้างรายได้ของ อบท. และ ๒) หลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ให้แก่ อบท. มีอิสระ เหมาะสม และเพียงพอในการจัดบริการสาธารณะ สรุปสาระสำคัญดังนี้

๑. ระบบงบประมาณและโครงสร้างรายได้ของ อบท.

๑.๑ ระบบงบประมาณและโครงสร้างรายได้ของ อบท. ในมิติการเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการขับเคลื่อนการจัดบริการสาธารณะของ อบท.

๑.๑.๑ เจตนารมณ์ของการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจ มีหลักการที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน คือ การทำหน้าที่ของท้องถิ่น การจัดสรรรายได้ให้แก่ อบท. ต้องคำนึงถึงภารกิจของท้องถิ่นเป็นตัวตั้ง และการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างหน่วยงานของรัฐและท้องถิ่น การให้ท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะในเชิงพื้นที่ ทำให้ท้องถิ่นมีศักยภาพ ในขณะที่หน่วยงานภาครัฐต้องมีแผนการพัฒนาควคู่ไปกับท้องถิ่น

๑.๑.๒ ท้องถิ่นต้องมีบทบาทในการจัดการเรื่องโครงสร้างจำเป็นพื้นฐาน ทั้งทางสังคม วัฒนธรรม เป็นต้น และมีหลักประกันในการทำหน้าที่ของท้องถิ่น หากท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถหรือศักยภาพที่จะดำเนินการได้ต้องให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีมาตรฐานไม่น้อยกว่าหน่วยงานรัฐที่ทำอยู่

๑.๑.๓ ผู้บริหาร อบท. มีส่วนสำคัญยิ่ง เพราะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability) มีความรับผิดชอบทางกฎหมาย ประชาชน และในทุกมิติ และต้องบริหารจัดการเชิงพื้นที่ได้อย่างเบ็ดเสร็จ และคิดนวัตกรรมหรือมีวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ไขการบริหารสาธารณะที่ตอบโจทย์ประชาชนในพื้นที่ และสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และปัจจัยที่ท้าทายในปัจจุบัน เช่น การรับมือกับโรคระบาด ในสถานการณ์โควิด - ๑๙ โรคอุบัติใหม่ สถานการณ์ความผันผวนทางเศรษฐกิจทั่วโลก และสงครามภายนอกประเทศ

๑.๒ ระบบงบประมาณและโครงสร้างรายได้ของ อบท. ในมิติการบริหารราชการ การจัดทำบริการสาธารณะ และความเป็นอิสระของ อบท.

๑.๒.๑ การพัฒนาสมรรถนะและความสามารถของ อบท. ในการจัดบริการสาธารณะให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ และมีรูปแบบหรือแนวทางการดำเนินการกิจและการจัดบริการสาธารณะที่เหมาะสม

๑.๒.๒ ศักยภาพและขีดความสามารถของ อบท. ในการรองรับภารกิจถ่ายโอน และหน้าที่ อบท. มีเพิ่มมากขึ้นแต่ยังคงประสบปัญหาความพร้อมของบุคลากรและงบประมาณ

๑.๒.๓ ความเป็นอิสระทางการคลังของ อปท. ซึ่งยังคงต้องพึ่งพาเงินอุดหนุน และภาษีที่รัฐบาลจัดสรรให้ และ อปท. ยังไม่มีอิสระในการจัดเก็บภาษีประเภทต่าง ๆ ประกอบกับหลักเกณฑ์ การจัดสรรงบประมาณในปัจจุบันไม่สนับสนุนให้ อปท. ขนาดเล็กมีสัดส่วนรายได้เพิ่มขึ้น

๑.๒.๔ การปรับตัวของ อปท. ให้ทันกับสภาพปัญหาและการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น โดย อปท. ต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์บริบทใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของ อปท. และแสดงผลกระทบที่ส่งผลต่อบทบาท ภารกิจ และสมรรถนะในการจัดบริการสาธารณะอย่างไรเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการจัดบริการสาธารณะในอนาคต

๑.๒.๕ การปรับปรุงโครงสร้างของ อปท. ให้มีความเหมาะสม เพื่อลดรายจ่าย และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เนื่องจากรายจ่ายของ อปท. ส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายประจำมากกว่างบประมาณ ในการพัฒนา ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือหรือบูรณาการการทำงานร่วมกับ อปท. ใกล้เคียง

๑.๓ การพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงระบบงบประมาณและโครงสร้างรายได้ของ อปท.

๑.๓.๑ การส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการคลังและการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น โดยการปรับปรุงสัดส่วนการจัดสรรภาษีที่รัฐจัดเก็บให้เหมาะสม การกำหนดหลักเกณฑ์ /แนวทางการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการต่าง ๆ และการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของ อปท. โดยการพัฒนานวัตกรรมเพิ่มประสิทธิภาพในการหารายได้และการพัฒนาเพิ่มรายได้จากแหล่งรายได้เดิม

๑.๓.๒ การปรับปรุงรูปแบบการจัดสรรเงินอุดหนุนโดยการปรับลด/เปลี่ยนแปลงการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจมาเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปให้มากขึ้น และการปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการจัดสรร โดยจัดกลุ่ม อปท. ตามโครงสร้างเศรษฐกิจ สังคม และประชากรของแต่ละท้องถิ่น เช่น รายได้ต่อหัว ดัชนีความยากจน และความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ กล่าวคือมีการจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในพื้นที่

๑.๓.๓ การสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการแผนกับส่วนราชการอื่น โดยจะต้องมีการทำงานแบบบูรณาการและประสานแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ของส่วนราชการ จังหวัดและ อปท. ภายใต้การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

๑.๓.๔ การเตรียมพร้อมการบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่ตามแนวชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเคลื่อนย้ายแรงงาน และ อปท. ที่อยู่ในพื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจ

๑.๔ ระบบงบประมาณและแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อปท.

๑.๔.๑ สป. มีแนวทางการพิจารณาคำขอของงบประมาณและ การจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยรับงบประมาณ สรุปได้ดังนี้ (๑) แผนงานโครงการต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนงานสำคัญที่เกี่ยวข้อง (๒) คำนึงถึงความจำเป็น ภารกิจ ความต้องการในพื้นที่และแผนพัฒนาพื้นที่ตามความต้องการของประชาชน (๓) ให้ความสำคัญกับ อปท. การเพิ่มศักยภาพการถ่ายโอนภารกิจ การจัดบริการสาธารณะ การลดความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ และประสิทธิผลการใช้จ่ายของ อปท. (๔) ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และความต้องการของประชาชน (๕) พิจารณาลำดับความสำคัญของภารกิจ และความจำเป็นเร่งด่วน (๖) โครงการมีความพร้อมในการดำเนินการ (๗) ความครอบคลุมทุกแหล่งเงิน การนำเงินนอกงบประมาณและเงินสะสมมาใช้ โดยจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ (๘) กรณีครุภัณฑ์ให้จัดทำแผนแม่บทความต้องการตั้งครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง รายการครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง ที่มีอยู่ปัจจุบันให้ครบถ้วน

๑.๔.๒ หลักเกณฑ์เพื่อดำเนินโครงการรายการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่มีวงเงินตั้งแต่ ๓๐ ล้านบาทขึ้นไป สรุปดังนี้ (๑) คุณสมบัติโครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนงานสำคัญที่เกี่ยวข้อง บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาท้องถิ่น มีการบูรณาการงานในมิติพื้นที่มีขอบเขตการดำเนินงานหรือได้รับประโยชน์ครอบคลุมหลายพื้นที่ และต้องเป็นอำนาจหน้าที่ของ อปท. ตามกฎหมาย (๒) ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เป็นความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่

(๓) พิจารณาความครอบคลุมทุกแหล่งเงิน การนำเงินนอกงบประมาณหรือเงินสะสมสุทธิตามสมทบในการดำเนินโครงการเป็นลำดับแรก โดย อบท. ต้องมีเงินนอกงบประมาณเพียงพอสมทบได้ และไม่เข้าซ้อนกับโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งอื่น โครงการต้องมีความพร้อมในการดำเนินการทันทีตามขั้นตอนระเบียบกฎหมาย (๔) ระยะเวลาโครงการ รายการปีเดียวต้องดำเนินให้แล้วเสร็จในปีงบประมาณ รายการผูกพันข้ามปีงบประมาณ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จไม่เกินกว่า ๓ ปี (๕) วงเงินสมทบเงินนอกงบประมาณ โครงการตั้งแต่ ๓๐ ล้านบาท แต่ต่ำกว่า ๒๐๐ ล้านบาท สมทบไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ ตั้งแต่ ๒๐๐ ล้านบาท แต่ต่ำกว่า ๓๐๐ ล้านบาท สมทบไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ตั้งแต่ ๓๐๐ ล้านบาท แต่ต่ำกว่า ๔๐๐ ล้านบาท สมทบไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ตั้งแต่ ๔๐๐ ล้านบาทขึ้นไป สมทบไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ (๖) หลังการดำเนินโครงการ อบท. ต้องมีแผนการบริหารจัดการโครงการและแผนการบำรุงรักษาทรัพย์สินที่เกิดจากการดำเนินโครงการ และ (๗) มีการติดตามประเมินผลก่อนทำโครงการ ระหว่างการดำเนินโครงการ และหลังการดำเนินโครงการ

๑.๕ ความเห็นและข้อเสนอแนะจากที่ประชุม

๑.๕.๑ ควรปรับเปลี่ยนจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป เพื่อลดระบบการวิ่งเต้น เส้นสาย และความไม่เป็นธรรม โดยกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรตามเกณฑ์ประชากร และตามบริบทของแต่ละพื้นที่อย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำ ทำให้ อบท. ขนาดเล็กที่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณมีความเข้มแข็ง

๑.๕.๒ การถ่ายโอนภารกิจให้กับ อบท. ต้องสอดคล้องกับการถ่ายโอนงบประมาณและบุคลากร ที่ผ่านมา อบท. ประสบปัญหาหน่วยงานรัฐถ่ายโอนภารกิจและสิ่งปลูกสร้างให้แก่ อบท. แต่ไม่ได้ให้งบประมาณในการบำรุงรักษาและบริหารจัดการ

๑.๕.๓ ควรมีเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้กับ อบท. ขนาดเล็กที่ไม่มีกำลังคน งบประมาณ และศักยภาพในการสำรวจภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯ เพียงพอ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการจัดเก็บรายได้

๑.๕.๔ อบท. ควรมีอิสระทางการเงินการคลัง มีอิสระในการใช้จ่ายเงิน งบประมาณภายในกรอบของกฎหมาย โดยลดการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และพัฒนาศักยภาพในการจัดเก็บรายได้ประเภทใหม่ มีความมั่นคงทางการเงินการคลัง และมีอิสระทางความคิดและตัดสินใจ

๑.๕.๕ รัฐควรให้ อบท. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแสดงความคิดเห็น เมื่อรัฐบาลเปลี่ยนแปลงนโยบายที่ส่งผลกระทบกับการดำเนินงานและรายได้ของท้องถิ่น เช่น มาตรการลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๒. หลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระ เหมาะสม และเพียงพอในการจัดบริการสาธารณะ

๒.๑ การพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์หรือสัดส่วนรายได้หรือเงินอุดหนุนให้ อบท.

๒.๑.๑ หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป/เงินอุดหนุนเฉพาะกิจของ สป. เพื่อกำหนดกรอบการจัดสรรแก้ปัญหาการกระจายงบประมาณระหว่าง อบท. โดยพิจารณาจากข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ พื้นที่ จำนวนประชากร และรายได้ และให้ความสำคัญกับรายได้ผกผันเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

๒.๑.๒ ควรมีการจัดสรรเงินอุดหนุนเพิ่มเติมให้ตามบริบทของ อบท. ในแต่ละพื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษหรือลักษณะเฉพาะ เช่น พื้นที่ที่มีประชากรแฝงมากพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่ชายแดน เป็นต้น

๒.๑.๓ ควรนำรายได้จากภาษีทุกประเภทรวมไว้ที่ส่วนกลางโดยแบ่งสัดส่วนรายได้ระหว่างรัฐบาลและ อบท. ให้ชัดเจน และพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์หรือสูตรการจัดสรรรายได้ระหว่าง อบท. ที่เหมาะสมร่วมกัน

๒.๑.๔ เงินอุดหนุนควรจัดสรรเพิ่มเติมให้กับ อบท. ขนาดเล็กที่ไม่มีศักยภาพ ในขณะที่ อบท. ขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพอยู่แล้วควรช่วยปลดล็อกข้อจำกัดให้มีอิสระในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ได้มากขึ้น

๒.๑.๕ ควรให้มีการประกันการจัดสรรรายได้ให้แก่ อบท. ขนาดเล็กที่มีรายได้น้อย เพื่อให้สามารถดูแลตัวเองได้ สามารถจัดบริการสาธารณะและดูแลประชาชนได้อย่างทั่วถึง

๒.๑.๖ ควรนำต้นทุนการบริการสาธารณะของ อบท. มาใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดสรรรายได้ให้แก่ อบท. เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจของ อบท. ในปัจจุบัน

๒.๑.๗ การจัดสรรรายได้ให้แก่ อบท. จำเป็นต้องมีฐานข้อมูลในระดับพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา

๒.๒ การจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีให้ อบท. มีรายได้ของตนเองที่เหมาะสม

๒.๒.๑ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีเงินได้นิติบุคคล ควรจัดสรรเป็นรายได้ท้องถิ่นเช่นเดียวกับในหลายประเทศ เพราะจะทำให้เกิดการจ้างงานขึ้นภายในจังหวัด และการจัดสรรภาษีแสดงถึงความเท่าเทียมถือเป็นสัญญาประชาคมระหว่างรัฐ ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้กับผู้รับที่ไม่เท่าเทียมกัน และการจัดสรรภาษีให้กับท้องถิ่นจะมีความแน่นอน และคาดการณ์ได้มากกว่าการจัดสรรเงินอุดหนุน

๒.๒.๒ ควรให้การศึกษาแนวทางเพิ่มรายได้ให้แก่ อบท. จากภาษีใหม่ อย่างจริงจังและนำมาใช้ เช่น ภาษีการศึกษา ภาษีสิ่งแวดล้อม ภาษีที่อยู่อาศัย เป็นต้น

๒.๒.๓ ควรให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารภาษีโดยมีคณะกรรมการบริหารภาษีในระดับจังหวัด หรือระดับเขต เพื่อให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารภาษี ซึ่งเป็นภาษีฐานร่วมระหว่างรัฐกับท้องถิ่น

๒.๒.๔ หน่วยงานจัดเก็บภาษีไม่จำเป็นต้องเป็นหน่วยงานของรัฐเท่านั้น ควรให้หน่วยงานที่มีศักยภาพและมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี เช่น ให้เอกชนสามารถรับสัมปทานในการจัดเก็บได้ โดยมีหน่วยงานของรัฐทำหน้าที่ในการสนับสนุน (Coaching) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดเก็บ

๒.๒.๕ ภาษีมูลค่าเพิ่มกระจุกตัวอยู่แต่ใน กทม. และเมืองใหญ่ เนื่องจากวิธีการจ่ายภาษีที่ให้บริการขนาดใหญ่รวมจ่ายภาษีได้เพื่อความสะดวกแต่ส่งผลให้เกิดการบิดเบือนแหล่งกำเนิดภาษี ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่าง อบท. มากยิ่งขึ้น ควรให้มีการแยกจ่ายภาษีเพื่อให้สอดคล้องตามแหล่งกำเนิดภาษี หรือแหล่งผลิตที่เป็นจริง

๒.๒.๖ ควรนำหลักการที่ดีทั้งของ พ.ร.บ. ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯ ที่คำนวณฐานภาษีจากราคาทรัพย์สิน และภาษีโรงเรือนและที่ดินและภาษีบำรุงท้องที่ที่คำนวณจากรายได้ที่เกิดจากการพาณิชย์ มาใช้ร่วมกัน และควรจัดเก็บให้ครอบคลุมทั้งหน่วยงานราชการที่เดิมได้รับการยกเว้น

๒.๒.๗ อ.ปท. ควรมีการจัดทำระบบแผนที่ภาษีที่สมบูรณ์ครอบคลุมทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อให้การจัดเก็บรายได้ของ อบท. มีประสิทธิภาพ ปัจจุบันพบว่า อบท. หลายแห่งเป็นตัวอย่างที่ดีในการสำรวจข้อมูลแผนที่ภาษี จัดเก็บข้อมูลรายแปลงเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เช่น เทศบาลนครปากเกร็ด เทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ และ อบท. หลายแห่งได้พัฒนาการสำรวจแผนที่ภาษีโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น อากาศยานไร้คนขับ และการทำความเข้าใจกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๒.๒.๘ ควรนำเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการพัฒนารายได้ท้องถิ่น เช่น การพัฒนาการลงทุนเพื่อหารายได้ การใช้ค่าธรรมเนียม และการใช้มาตรการจูงใจ เป็นต้น

๒.๓ ข้อเสนอการปรับแก้กฎหมาย

๒.๓.๑ อบท. มีความต้องการที่จะพัฒนารายได้ประเภทใหม่ แต่มีข้อจำกัดทางด้านกฎหมายต่าง ๆ เช่น กรณี อบจ. ต้องการจัดให้มีโรงจมน้ำแต่กฎหมายจัดตั้งไม่ให้อำนาจไว้ ควรให้มีการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบที่เป็นข้อจำกัดผ่อนปรนให้ อบท. สามารถมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยลดการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล

๒.๓.๒ ควรให้มีการแก้ไขกฎกระทรวงการแบ่งเงินค่าบริการและเงินค่าตอบแทน ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ให้แก่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชแบ่งเงินค่าบริการและเงินค่าตอบแทนที่เรียกเก็บได้ ในอัตราร้อยละห้า ให้แก่เทศบาล หรือ อบต. ให้ อบท. มีรายได้เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละห้า เพื่อให้สอดคล้องกับภาระ ของเทศบาล และ อบต. ที่ต้องแบกรับจากนักท่องเที่ยว ปัญหาขยะ และการพัฒนาเส้นทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น มาก และควรให้ อบท. มีอิสระทางการเงิน การคลังไม่ควรกำหนดให้เทศบาลและ อบต. นำเงินไปใช้จ่าย ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เท่านั้น

๒.๓.๓ ปัญหากฎหมายของทางราชการที่ไม่ชัดเจนและยากต่อการตีความ ทำให้ อบท. ไม่สามารถตอบโจทย์การพัฒนาการจัดบริการสาธารณะในพื้นที่ของ อบท. ได้ เช่น กรณีการก่อสร้างถนน คอนกรีตในเขตพื้นที่ป่าไม้ที่เป็นพื้นที่ทับซ้อนของส่วนราชการและ อบท. รวมทั้งการขออนุมัติและอนุญาตใช้เวลานาน และบางครั้งไม่ได้รับการอนุญาตให้ดำเนินการ

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๖ ได้พิจารณารายงานโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรร รายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีมติ ดังนี้

๑. ให้แต่งตั้งคณะทำงานคณะหนึ่งทำหน้าที่ ศึกษา รวบรวมข้อมูล ทบทวน จัดลำดับ ความสำคัญ และนำเสนอแผนงานในการพัฒนาหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ให้แก่ อบท.

๒. ที่ประชุมมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๒.๑ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ควรนำมาทำ เป็นแผนกลยุทธ์ แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ หรือแผนงาน จัดลำดับความสำคัญว่าข้อเสนอแนะใด จะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน

๒.๒ ควรมีการดำเนินการตั้งคณะทำงาน โดยมีอำนาจหน้าที่เพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ การจัดสรรรายได้ให้แก่ อบท. และดำเนินการบางเรื่องที่เป็นเรื่องด่วนหรือเป็นเรื่องสำคัญ โดยดำเนินการในลักษณะ ที่เป็นการวางแผนล่วงหน้า

ศาสตราจารย์สกันธ์ วรรณวิวัฒนา ประธานคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ได้ลงนามในคำสั่งที่ ๑/๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานศึกษาข้อมูลรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงมณี เลาวกุล เป็นประธาน มีหน้าที่และอำนาจในการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ ทบทวน พิจารณา จัดลำดับความสำคัญ เสนอแนะและนำเสนอข้อมูล แผนงานในการพัฒนา โครงสร้าง หลักเกณฑ์ แนวทาง รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรร สัดส่วน รูปแบบ และ การปรับปรุงรายได้ที่เหมาะสมให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

ฝ่ายเลขานุการฯ เห็นว่า เพื่อให้โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรร รายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เห็นควรเสนอ ก.ก.ธ. เพื่อทราบ ดังนี้

๑. รายงานโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๗

๒. คำสั่งคณะอนุกรรมการด้านการเงินการคลัง ที่ ๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานศึกษาข้อมูลรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มติที่ประชุม รับทราบ และให้คณะทำงานศึกษาข้อมูลรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ดำเนินการศึกษาและนำเสนอข้อมูล แผนงานในการพัฒนา โครงสร้าง หลักเกณฑ์ แนวทาง รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรสัดส่วน รูปแบบ และการปรับปรุงรายได้ ที่เหมาะสมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเสนอต่อคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ และ ก.ก.ธ. พิจารณาลำดับต่อไป

๓.๕ การสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายการเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารกลางวันและเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารเสริม (นม) ให้แก่สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ได้มีมติเห็นชอบ ดังนี้

๑. อนุมัติให้ปรับเพิ่มค่าอาหารกลางวันให้นักเรียนระดับชั้น เด็กเล็ก ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในอัตราตามขนาดของโรงเรียน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ ทั้งนี้ การปรับเพิ่มค่าอาหารกลางวันมาใช้ในอัตราที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่อาจเพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และปีต่อ ๆ ไป ให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ (สงป.)

- อัตราการปรับเพิ่มค่าอาหารกลางวันตามมติคณะรัฐมนตรี ดังนี้

จำนวนนักเรียน (คน)	ค่าอาหารกลางวัน (บาท/คน/วัน)
๑ - ๔๐	๓๖
๔๑ - ๑๐๐	๒๗
๑๐๑ - ๑๒๐	๒๔
๑๒๑ คนขึ้นไป	๒๒

๒. ให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งความเห็นของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาในประเด็นการระดมความร่วมมือและทรัพยากรจาก อปท. ในการจัดสรรงบประมาณอาหารกลางวันสมทบเพิ่มเติมไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

คณะรัฐมนตรีในการประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ สำหรับภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้นและค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในปีต่อ ๆ ไป ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ ทั้งนี้ หากยังมีงบประมาณไม่เพียงพอให้เสนอขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

- การปรับเพิ่มราคากลางในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์นม โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ดังนี้

ประเภทผลิตภัณฑ์นม	ราคากลางเดิม	ราคากลางใหม่	หน่วย
นมโรงเรียนชนิดพลาสเจอไรส์	๖.๕๘	๖.๘๙	บาท/ถุง
นมโรงเรียนชนิดยู เอช ที	๗.๘๒	๘.๑๓	บาท/กล่อง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สอ.) แจ้งว่าได้มีหนังสือถึง สป. เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับรายการเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารกลางวัน และเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารเสริม (นม) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และ อปท. ที่เป็นหน่วยรับงบประมาณตรง จำนวน ๔ รายการ งบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๓,๑๖๕,๙๐๑,๙๗๗ บาท ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยหน่วยรับงบประมาณได้พิจารณาปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามอัตราที่คณะรัฐมนตรีมีมติแล้วแต่งบประมาณไม่เพียงพอ

ทั้งนี้ สป. แจ้งว่า ได้นำเรื่องกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว นายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้ สอ. และ อปท. ทุกประเภท ใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม) ที่ได้รับจัดสรรก่อนและพิจารณาปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จากรายการที่ได้ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์แล้ว และมีงบประมาณเหลือจ่าย และ/หรือรายการที่คาดว่าจะไม่สามารถดำเนินการได้ทันภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมถึงเงินรายได้หรือเงินสะสมคงเหลือมาสมทบก่อน โดยพิจารณาข้อมูลจำนวนนักเรียนจริงในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๖๖ มาคำนวณค่าใช้จ่ายดังกล่าว หากไม่เพียงพอและมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ ให้เสนอขอรับการจัดสรรงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ตามขั้นตอนของระเบียบอีกครั้ง เนื่องจากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น มีจำนวนจำกัด ประกอบกับต้องเตรียมงบประมาณดังกล่าวสำหรับมาตรการต่าง ๆ เพื่อรองรับการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ และแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ ทำให้มีความจำเป็นต้องสำรองไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามมาตรการและแก้ไขปัญหาเร่งด่วน โดย สอ. ได้แจ้งผลการพิจารณาให้จังหวัด เพื่อแจ้ง อปท. ที่เป็นหน่วยรับงบประมาณตรง (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมืองทราบ) และดำเนินการตามผลการพิจารณา

สอ. พิจารณาเห็นว่า การกำหนดแนวทางให้ อปท. ใช้จ่ายงบประมาณจากรายการที่ได้ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์แล้ว และมีงบประมาณเหลือจ่าย และ/หรือรายการ ที่คาดว่าจะไม่สามารถดำเนินการได้ทันภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมถึงเงินรายได้หรือเงินสะสมคงเหลือมาสมทบก่อน เพื่อจัดสรรเป็นค่าอาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม) ที่ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีให้กับโรงเรียนในสังกัด อปท. และโรงเรียนในสังกัดอื่นทั่วประเทศ อาจส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินการคลังของ อปท.

สอ. ได้จัดทำสรุปรายงานข้อมูลประมาณการค่าใช้จ่ายรายการเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารกลางวันและรายการเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารเสริม (นม) เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ งบกลางฯ ดังนี้

ที่	รายการ	งบประมาณที่ขอรับการจัดสรรเพิ่ม		รวมทั้งสิ้น
		สถ.	หน่วยรับ งบประมาณตรง	
๑	เงินอุดหนุนสำหรับ สนับสนุนอาหารกลางวัน เด็กปฐมวัย	๙๗๒,๖๓๔,๗๖๕.๐๐	๕๐,๒๔๔,๓๓๐.๐๐	๑,๐๒๒,๘๗๙,๐๙๕.๐๐
	ศพด.	๙๗๒,๖๓๔,๗๖๕.๐๐	๔๙,๓๒๗,๔๓๐.๐๐	๑,๐๒๑,๙๖๒,๑๙๕.๐๐
	เมืองพัทยา		๙๑๖,๙๐๐.๐๐	๙๑๖,๙๐๐.๐๐
๒	เงินอุดหนุนสำหรับ สนับสนุนอาหารกลางวัน ระดับประถมศึกษา	๑,๒๕๖,๔๓๔,๕๕๓.๐๐	๓๐๔,๓๑๒,๖๓๗.๐๐	๑,๕๖๐,๗๔๗,๑๘๐.๐๐
	อปท.	๕๑,๐๗๑,๕๙๑	๑๒๖,๐๗๙,๖๑๙.๐๐	๑๗๗,๑๕๑,๒๑๐.๐๐
	สพฐ.	๑,๒๐๕,๓๖๒,๙๕๒	๑๗๔,๙๖๒,๔๑๘.๐๐	๑,๓๘๐,๓๒๕,๓๗๐.๐๐
	เมืองพัทยา		๓,๒๗๐,๖๐๐.๐๐	๓,๒๗๐,๖๐๐.๐๐
๓	เงินอุดหนุนสำหรับ สนับสนุนอาหารเสริม (นม) เด็กปฐมวัย	๒๑,๘๒๔,๓๘๓.๐๐	๑๖,๔๖๖,๒๘๑.๐๐	๓๘,๒๙๐,๖๔๔.๐๐
	ศพด.	๒๑,๘๒๔,๓๘๓.๐๐	๑๖,๔๑๑,๖๐๔.๐๐	๓๘,๒๓๕,๙๘๗.๐๐
	เมืองพัทยา		๕๔,๖๗๗.๐๐	๕๔,๖๗๗.๐๐
๔	เงินอุดหนุนสำหรับ	๓๔๖,๑๙๘,๙๒๖.๐๐	๑๙๗,๗๘๖,๑๑๒.๐๐	๕๔๓,๙๘๕,๐๓๘.๐๐
	อปท.	๑๔,๐๗๒,๒๙๓.๐๐	๖๑,๒๔๒,๔๒๙.๐๐	๗๕,๓๑๔,๗๒๒.๐๐
	สพฐ.	๓๓๒,๑๒๖,๖๓๓.๐๐	๘๔,๘๑๒,๖๘๗.๐๐	๔๑๖,๙๓๙,๓๒๐.๐๐
	กทม.		๕๑,๑๑๓,๗๐๐.๐๐	๕๑,๑๑๓,๗๐๐.๐๐
	เมืองพัทยา		๖๑๗,๒๘๖.๐๐	๖๑๗,๒๘๖.๐๐
รวมทั้งสิ้น		๒,๕๙๗,๐๙๒,๖๑๗.๐๐	๕๖๘,๘๐๙,๓๖๐.๐๐	๓,๑๖๕,๙๐๑,๙๕๗.๐๐

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ ได้พิจารณาเรื่องการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายการเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารกลางวันและเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารเสริม (นม) ให้แก่สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประชุมมีมติดังนี้

๑. เห็นด้วยในหลักการการปรับเพิ่มค่าอาหารกลางวันของนักเรียนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ และการปรับเพิ่มราคากลางในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์นม โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

๒. ที่ประชุมมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๒.๑ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้การถ่ายโอนภารกิจการจัดการศึกษาให้แก่ อปท. ซึ่งกำหนดให้การสนับสนุนเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม) เป็นการดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจฯ และนโยบาย

ของรัฐบาล สำนักงบประมาณจึงควรจัดสรรงบประมาณให้แก่ อปท. เพื่อดำเนินภารกิจดังกล่าวอย่างเพียงพอไม่กระทบต่อการจัดบริการสาธารณะของ อปท.

๒.๒ หากรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐมีมาตรการหรือนโยบายที่ส่งผลกระทบหรือเกิดภาระด้านงบประมาณของ อปท. ควรพิจารณาการชดเชยหรือการสนับสนุนงบประมาณให้แก่ อปท. เพื่อไม่ให้กระทบต่อสถานะทางการคลังของ อปท. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อปท. ขนาดเล็ก

๒.๓ การปรับเพิ่มค่าอาหารกลางวันและอาหารเสริม (นม) ไม่ควรให้มีการปรับเพิ่มงบประมาณระหว่างปีงบประมาณ ในขณะที่กระบวนการขอตั้งงบประมาณ การจัดทำข้อบัญญัติและเทศบัญญัติของ อปท. ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว เนื่องจากส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายงบประมาณของ อปท.

๒.๔ หน่วยงานของรัฐที่เป็นหน่วยงานเสนอนโยบายหรือมาตรการที่ส่งผลกระทบต่องบประมาณของ อปท. ควรต้องมีแหล่งเงินงบประมาณชดเชยหรือการสนับสนุนให้แก่ อปท. หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบควบคู่ไปด้วย

คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๖ ได้พิจารณาการขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ งบกลาง รายการ เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับรายการเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารกลางวันและเงินอุดหนุนสำหรับอาหารเสริม (นม) มีมติอนุมัติการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ งบกลาง รายการ เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวนทั้งสิ้น ๒,๓๑๐,๒๖๒,๓๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับรายการเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารกลางวันและเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารเสริม (นม) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ จำแนกได้ดังนี้

หน่วยรับงบประมาณ	จำนวน (บาท)
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๙๘๐,๐๐๐
เทศบาลนคร	๒๑,๖๐๓,๖๐๐
เทศบาลเมือง	๒๔,๒๐๙,๕๐๐
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	๒,๒๖๓,๔๖๙,๒๐๐
รวมทั้งสิ้น	๒,๓๑๐,๒๖๒,๓๐๐

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดให้ อปท. มีอำนาจหน้าที่จัดการศึกษาเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและมีการถ่ายโอนภารกิจจัดการศึกษาให้แก่ อปท. ซึ่งการสนับสนุนเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารเสริม (นม) และเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารกลางวัน ให้แก่ อปท. ในระดับปฐมวัยและประถมศึกษา เป็นการดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจฯ และนโยบายรัฐบาล อปท. จึงควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถดำเนินการดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรเสนอ ก.ก.ถ. เพื่อโปรดรับทราบข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเพื่อสำนักงบประมาณประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมต่อไป และมติคณะรัฐมนตรี

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๖ รายงานผลการดำเนินงานของ อปท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประเด็นเรื่อง การกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขให้แก่ อปท. และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของ อปท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ด้านแหล่งน้ำ และด้านสาธารณสุข

เลขานุการ รายงานว่า ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖ มีมติเห็นชอบแผนติดตามและประเมินผลการถ่ายโอนงานตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ระยะเวลา ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘) ประเด็นเรื่อง การกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ตามที่คณะกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล โดยมี ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ เป็นประธานเสนอ ดังนี้

- ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ติดตามผลการดำเนินงานของสถานีนอนามัย (สอ.) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และศูนย์บริการสาธารณสุข (ศบส.) ที่ถ่ายโอนให้แก่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
- ระยะที่ ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ติดตามผลการดำเนินงานของสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี (สอน.) และ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
- ระยะที่ ๓ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ติดตามผลการดำเนินงานของ สอน. และ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบจ. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ ๒๕๖๗

คณะกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ ได้พิจารณารายงานข้อมูลการติดตามผลการดำเนินงานของ อปท. ประเด็นเรื่อง การกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขให้แก่ อปท. และเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงาน ก.ก.ถ.) รวบรวมความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ไปจัดทำรายงานการติดตามผลการดำเนินงานของ อปท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เสนอ ก.ก.ถ. พิจารณา โดยมีผลการติดตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ สรุปดังนี้

๑. ผลการติดตาม

จากการติดตามผลการดำเนินงานของ สอ./รพ.สต./ศบส. ที่ถ่ายโอนให้แก่เทศบาล และ อบต. โดยการศึกษาดูงานในพื้นที่เพื่อรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะร่วมกับผู้บริหาร อปท. ผู้บริหาร สอ./รพ.สต./ศบส. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด ผู้นำชุมชนและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน ๑๐ จังหวัด ๒๑ อปท. และ ๓๖ สอ./รพ.สต./ศบส. พบว่า สอ./รพ.สต./ศบส. ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานในด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค การฟื้นฟูสุขภาพ และการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี โดยสรุปผลการดำเนินงานของ สอ./รพ.สต./ศบส. ในสังกัดเทศบาล/อบต. ดังนี้

๑.๑ กลุ่มที่ ๑ : ต้นแบบ ได้แก่ เทศบาลเมืองปากพูน จังหวัดนครศรีธรรมราช เทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี เทศบาลตำบลหนองปากครั้ง จังหวัดเชียงใหม่ อบต.ดอนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ อบต.สมอแข จังหวัดพิษณุโลก และ อบต.นาพู่ จังหวัดอุดรธานี เป็นกลุ่มที่มีการบริหารจัดการและมีผลงานด้านการรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค การฟื้นฟูสุขภาพ และการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายในเชิงประจักษ์ที่ดี มีการให้บริการทางการแพทย์และการฟื้นฟูสุขภาพที่หลากหลาย เช่น แพทย์แผนไทย กายภาพบำบัด แพทย์แผนจีน และสามารถเป็นต้นแบบแหล่งเรียนรู้การบริหารจัดการให้แก่ อปท. อื่น ๆ ได้

๑.๒ กลุ่มที่ ๒ : ก้าวสู่การเป็นต้นแบบ ได้แก่ อบต.บ้านขอ จังหวัดลำปาง เทศบาลตำบลท่าสายลวด จังหวัดตาก และเทศบาลตำบลสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นกลุ่มที่มีผลงานด้านการรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค การฟื้นฟูสุขภาพ และการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายที่ดีมีความพร้อมที่จะพัฒนาการให้บริการด้านการแพทย์และการฟื้นฟูสุขภาพ ส่งเสริมสุขภาพให้มากขึ้นเช่น แพทย์แผนไทย กายภาพบำบัด

แพทย์แผนจีน เป็นกลุ่มที่มีโอกาสก้าวสู่การเป็นต้นแบบได้ แต่มีความจำเป็นต้องจัดหาเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อการให้บริการ

๑.๓ กลุ่มที่ ๓ : เตรียมพร้อมพัฒนา ได้แก่ เทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เทศบาลเมืองเขลางค์นคร จังหวัดลำปาง และเทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี เป็นกลุ่ม อปท. ขนาดใหญ่ที่เพิ่งรับการถ่ายโอนภารกิจ สอ./รพ.สต. มาไม่นาน และเดิมมี ศบส. ในสังกัด จึงมีความรู้ความเข้าใจและพร้อมในการสนับสนุนการดำเนินงานของ สอ./รพ.สต. ที่ถ่ายโอน ทั้งในด้านงบประมาณและบุคลากร

๑.๔ กลุ่มที่ ๔ : มาตรฐาน ได้แก่ อบต. บ้านปรก จังหวัดสมุทรสงคราม เทศบาลตำบลเมืองพาน จังหวัดเชียงราย เทศบาลตำบลลำปางหลวง จังหวัดลำปาง เทศบาลตำบลพลายชุมพล จังหวัดพิษณุโลก เทศบาลตำบลแม่กุ จังหวัดตาก และเทศบาลนครเชียงราย เป็นกลุ่มที่มีความสามารถในการให้บริการตามภารกิจหลัก คือ การรักษาพยาบาลเบื้องต้น การส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค การฟื้นฟูสุขภาพ และการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเป็นอย่างดี ยังไม่มีความจำเป็นต้องขยายการให้บริการทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพที่หลากหลาย ดำเนินงานตามความเหมาะสมกับจำนวนเจ้าหน้าที่และงบประมาณที่มีอยู่

๑.๕ กลุ่มที่ ๕ : พบปัญหาในการดำเนินงาน ได้แก่ เทศบาลตำบลสนั่นนาเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และเทศบาลตำบลท่าข้าวเปลือก จังหวัดเชียงราย เป็นกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพ เจ้าหน้าที่มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน แต่มีจำนวนไม่เพียงพอ เทศบาลมีงบประมาณในการดำเนินงานจำกัด และรายได้ของ ศบส. จากเงินอุดหนุนรวมทั้งบริการทางการแพทย์จากโรงพยาบาลแม่ข่ายที่เคยได้รับลดลง ส่งผลกระทบให้ผลงานการให้บริการด้านการดูแลสุขภาพและการป้องกันโรคทำได้น้อยกว่าที่วางแผนไว้

๑.๖ กลุ่มที่ ๖ : ลักษณะเฉพาะ ได้แก่ รพ.สต.บ้านคำหวัน และสถานบริการในเครือข่ายทั้ง ๖ แห่ง สังกัด อบต.แม่ตืน อำเภอมะรุม จ.จังหวัดตาก รับผิดชอบ ๑๓ หมู่บ้าน และ ๔๔ ปีกอง/กลุ่มบ้าน ประชากร ๑๐,๕๓๒ คน ๓,๗๐๕ ครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นชาวปกากะญอ สภาพพื้นที่เป็นป่าเขา ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตป่าสงวนแห่งชาติ เส้นทางทุรกันดารต้องใช้รถยนต์ขับเคลื่อน ๔ ล้อไม่มีไฟฟ้า สัญญาณโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ การสื่อสารต้องใช้ภาษาล้านนาปกากะญอ ก่อนและหลังการถ่ายโอน อบต.แม่ตืน ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของ รพ.สต.บ้านคำหวันมาตลอด มีการบริหารจัดการอย่างประหยัดและคุ้มค่า

๒. ข้อเสนอแนะ

ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
๑. ด้านการบริหารจัดการ	
(๑) ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใหม่ ทำให้แนวทางการดำเนินงานของ รพ.สต. ไม่ต่อเนื่องหรือมีการเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้มีทัศนคติไม่เข้าใจกันบางประการในการปฏิบัติงานกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับ สอ./รพ.สต./ศบส. ที่เพิ่งถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าหน้าที่ยังมีความไม่เข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของกระทรวงมหาดไทย	- กระทรวงสาธารณสุข โดยหน่วยงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่ต้องให้ความสำคัญในการสนับสนุนหรือเป็นพี่เลี้ยงเพื่อกระตุ้นประคองให้ สอ./รพ.สต./ศบส. มีการดำเนินงานที่เข้มแข็ง - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณานำแนวทางการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มที่ ๑ ซึ่งเป็นกลุ่ม อปท. ต้นแบบที่ สอ./รพ.สต./ศบส. ในสังกัด มีผลการดำเนินงานด้านสาธารณสุขที่ดีนำมาเป็นกรอบในการดำเนินงานและใช้ในการนิเทศงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มอื่น

ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
	- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และ สปสช. จัดการประชุมสัมมนาผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหาร สอ./รพ.สต./ศบส. เพื่อให้ความรู้ คำแนะนำ และระดมความคิดเห็น จัดทำข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา
(๒) สอ./รพ.สต./ศบส. ไม่จัดส่งข้อมูลสารสนเทศสาธารณสุขและสุขภาพหรือข้อมูลมาตรฐาน ๔๓ แฟ้มผ่านระบบ JHCIS HOSxp ให้แก่หน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติงานมาก อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบ WIFI ที่ใช้งานล้าสมัย รวมทั้งขาดเจ้าหน้าที่สนับสนุนการบันทึกข้อมูล ทำให้ขาดรายได้จากงบประมาณอุดหนุนกรณีสนับสนุนข้อมูลด้านสาธารณสุขและสุขภาพจาก สปสช. และทำให้ขาดการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่	- เพื่อส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการจัดส่งข้อมูลสารสนเทศด้านสาธารณสุขและสุขภาพหรือข้อมูลมาตรฐาน ๔๓ แฟ้ม ซึ่งก่อนการถ่ายโอน สอ./รพ.สต./ศบส. ได้รับงบประมาณอุดหนุนจากกระทรวงสาธารณสุขในการสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงควรสนับสนุนเงินอุดหนุนให้แก่เทศบาล/อบต. ที่รับการถ่ายโอนภารกิจ สอ./รพ.สต./ศบส. เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการระบบสารสนเทศ อุปกรณ์และระบบการเชื่อมโยงข้อมูล และกำชับให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญในการกำกับดูแลให้ สอ./รพ.สต./ศบส. นำส่งข้อมูลสารสนเทศด้านสาธารณสุขและสุขภาพให้แก่หน่วยงานสาธารณสุขด้วย
๒. ด้านบุคลากร	
เจ้าหน้าที่ของ สอ./รพ.สต./ศบส. ที่ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เดิมมีจำนวน ๕ ตำแหน่ง เมื่อถ่ายโอนแล้วเจ้าหน้าที่ย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่นหรือเกษียณอายุราชการ หรือลาออก หรือเสียชีวิต ทำให้ตำแหน่งและเงินค่าตอบแทนของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นจะถูกตัดออกไป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดหาเจ้าหน้าที่เข้ามาปฏิบัติงานทดแทน ทำให้เป็นภาระด้านงบประมาณแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่งผลกระทบต่อค่าบริการสาธารณสุขแก่ประชาชนในด้านอื่น ๆ	- สำนักงบประมาณ ควรพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนบุคลากรถ่ายโอนให้แก่เทศบาล/อบต. ที่รับการถ่ายโอน สอ./รพ.สต./ศบส. ในเบื้องต้นควรจัดสรรให้ครบตามจำนวน ๕ ตำแหน่ง โดยดำเนินการให้เป็นไปตามมติ ก.ก.ถ. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ - ควรเสนอคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาลและพนักงานส่วนตำบล และคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พิจารณาเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างและกรอบอัตราค่าจ้างของ สอ./ รพ.สต./ศบส. ที่ถ่ายโอนให้แก่เทศบาล/อบต. รวมทั้งหลักเกณฑ์ความก้าวหน้าในสายอาชีพ เงินค่าตอบแทน สวัสดิการ การบริหารจัดการ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกับกระทรวงสาธารณสุข หรือการถ่ายโอน สอ./รพ.สต. ให้ อบจ. ตลอดจนการกำหนดโครงสร้างและกรอบอัตราค่าจ้างของ สอ./รพ.สต./ศบส. ที่เหมาะสมกับจำนวนประชากรในพื้นที่ (รวมทั้งประชากรแฝง)

ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
	- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรพิจารณาให้ผู้ปฏิบัติงานใน สอ./รพ.สต./สบส. ในพื้นที่เฉพาะทางไกลและทุรกันดาร ได้รับการพิจารณาในเรื่องค่าตอบแทนพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติงาน และการให้โอกาสพนักงานจ้างตามภารกิจและพนักงานจ้างเงินบำรุงฯ ที่ปฏิบัติงานมาเป็นระยะเวลานานได้มีความก้าวหน้าสามารถบรรจุเป็นข้าราชการ (กรณีพิเศษ) ได้
๓. ด้านงบประมาณ	
สอ./รพ.สต./สบส. ที่ถ่ายโอนไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานจาก สปสช. ผ่านโรงพยาบาลแม่ข่าย (CUP) โดยอ้างว่าเงินในรายการดังกล่าวเป็นเงินบำรุงตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขฯ ทำให้ไม่สามารถโอนเงินข้ามกระทรวง ส่งผลให้รายได้ของ สอ./รพ.สต./สบส. ลดลง อีกทั้ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงบประมาณจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ สอ./รพ.สต./สบส. มีจำนวนลดลง ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน เนื่องจากเงินอุดหนุนดังกล่าวเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของ อปท. ที่ใช้ในการดำเนินงาน	- สำนักงบประมาณ พิจารณาจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่เทศบาล/อบต. ที่รับการถ่ายโอนภารกิจ สอ./รพ.สต./สบส. ตามที่เคยได้จัดสรรหรือจัดสรรให้เป็นไปตามขนาดที่กำหนดไว้ในแนวทางการถ่ายโอน สอน. และ รพ.สต. ให้แก่ อบจ. - กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทยอยู่ระหว่างการหารือแก้ไขปัญหาการใช้ระเบียบเงินบำรุงฯ ต่างกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข โดยหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ และ สปสช. ควรเร่งรัดทำความเข้าใจกับเทศบาล/อบต. ที่รับการถ่ายโอนภารกิจ สอ./รพ.สต./สบส. ในการจัดทำความตกลงระหว่าง อปท. กับโรงพยาบาลแม่ข่าย (CUP) ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของ สปสช.
๔. ด้านกฎระเบียบ	
กรณีการจ้างลูกจ้างช่วยปฏิบัติงาน สอ./รพ.สต./สบส. ด้วยเงินบำรุงแต่ไม่สามารถขึ้นค่าตอบแทนให้แก่ลูกจ้างได้ เนื่องจากระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินบำรุงฯ ไม่ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการได้รับค่าตอบแทนล่วงเวลาไม่เท่าเทียมกับกระทรวงสาธารณสุข	- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้แก้ไขปัญหาลูกจ้างและอกระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ที่เกี่ยวข้องหรือมีหนังสือสั่งการชี้แจงแนวทางการดำเนินงานแล้ว แต่ อปท. บางแห่งยังมีความไม่เข้าใจในการปฏิบัติ จึงควรมอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดตรวจสอบข้อเท็จจริงและชี้แจงทำความเข้าใจแก่ อปท. เพื่อให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องในการดำเนินงาน

คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๖ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบแผนการติดตามผลการดำเนินงานของ อปท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๒ ประเด็นเรื่อง ได้แก่

๑. ประเด็นเรื่องการถ่ายโอนภารกิจด้านแหล่งน้ำให้แก่ อปท. เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๖ เรื่อง ตัวชี้วัดขับเคลื่อนการบูรณาการร่วมกัน (Joint KPIs) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ประเด็นนโยบายสำคัญ (Agenda) เรื่อง การบริหารจัดการและอนุรักษ์ฟื้นฟูน้ำทั้งระบบ ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) โดย สำนักงาน ก.ก.ถ. เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ถูกกำหนดให้รับผิดชอบตัวชี้วัดขับเคลื่อนการบูรณาการร่วมกัน (Joint KPIs) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังกล่าว

๒. ประเด็นเรื่อง การถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้แก่ อบจ. ตามมติ ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖ ตามที่กำหนดไว้ในแผนติดตามและประเมินผล

การถ่ายโอนงานตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. พ.ศ. ๒๕๔๒ ระยะเวลา ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘) ระยะที่ ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยติดตามผลการดำเนินงานของ สอน. และ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบจ. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้วเห็นสมควรเสนอ ก.ก.ธ. เพื่อทราบการดำเนินงานของ คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๑. เนื่องจากในช่วงเวลาขณะนั้นอยู่ระหว่างการจัดตั้งรัฐบาล จึงยังไม่ได้กำหนดให้มีการประชุม ก.ก.ธ. สำนักงาน ก.ก.ธ. จึงได้นำรายงานการติดตามผลการดำเนินงานของ อบท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประเด็นเรื่อง การกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขให้แก่ อบท. เรียนรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ก.ก.ธ. ในขณะนั้น ซึ่งได้รับทราบและเห็นชอบให้แจ้งข้อเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ รับไปพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ เมื่อได้มีการกำหนดให้มีการประชุม ก.ก.ธ. แล้ว จึงเห็นสมควรนำรายงานการติดตามผลการดำเนินงานของ อบท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประเด็นเรื่อง การกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขให้แก่ อบท. เสนอ ก.ก.ธ. เพื่อทราบ

๒. แผนการติดตามผลการดำเนินงานของ อบท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ประเด็นเรื่อง การถ่ายโอนภารกิจด้านแหล่งน้ำให้แก่ อบท. (แหล่งน้ำขนาดเล็กและน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค) และการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้แก่ อบจ. (การถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ให้แก่ อบจ. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) ทั้งนี้ ผลการติดตามเป็นประการใดจะได้นำเรียน ก.ก.ธ. ต่อไป

นายทรงศักดิ์ ทองศรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า ประเด็นเรื่องการถ่ายโอนภารกิจ สอน./รพ.สต. ให้แก่ อบท. มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ดังนั้น ในส่วนที่เป็นข้อดีเห็นควรขับเคลื่อนการดำเนินการต่อไป และในส่วนที่มีปัญหาหรือติดขัดก็ควรดำเนินการให้มีการแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้การดำเนินการเกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชน

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น กล่าวว่า ในฐานะประธาน คณะอนุกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนด้านสาธารณสุขให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการถ่ายโอน สอน./รพ.สต. ให้แก่ อบท. โดยกระทรวงสาธารณสุขในฐานะ ผู้รับผิดชอบโครงสร้าง รพ.สต. มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ป้องกัน ตามพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ และกระทรวงสาธารณสุขได้จัดแพทย์หมุนเวียนประจำ รพ.สต. เพื่อปฏิบัติงาน และตามประกาศ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจ สอน.และ รพ.สต. ให้แก่ อบจ. ภารกิจที่ รพ.สต. เคยปฏิบัติขณะที่อยู่กระทรวงสาธารณสุข เมื่อถ่ายโอนมายัง อบท. ให้ถือปฏิบัติเหมือนเดิมไปพลางก่อน โดยให้ส่วนราชการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง หากเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ให้ส่วนราชการแก้ไขกฎหมาย หากแก้ไขยังไม่เสร็จ อนุโลมใช้กฎหมายเดิมไปพลางก่อน และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีการผลักดันให้มีการถ่ายโอนภารกิจ สอน./รพ.สต. ไป อบจ. ประมาณ ๓,๐๐๐ แห่ง ปรากฏว่าเกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกันระหว่างกระทรวงสาธารณสุขกับ อบท. ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่ อบท. พ.ศ. ๒๕๔๒

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ปัทมสิริวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ ให้ข้อสังเกตว่า ประเด็น การถ่ายโอน สอน./รพ.สต. ให้แก่ อบท. โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบันทึกข้อมูล ๔๓ แฟ้ม เพื่อการประเมินผลและรายงาน ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข สถาบันวิจัยระบบสุขภาพ ฯลฯ และข้อเสนอให้จัดสรรเงินอุดหนุน เพื่อสนับสนุนให้ สอน./รพ.สต. รับถ่ายโอนมีความสามารถในการจัดทำบันทึกข้อมูลสารสนเทศ โดยมีความเห็นว่าการลงพื้นที่กับคณะวิจัยในการประเมินผลการถ่ายโอน รพ.สต. สำนักงาน ก.ก.ธ. ควรเป็นหน่วยงานหลักในการ ติดตามเรื่องดังกล่าวและบทบาทด้านวิชาการ การสนับสนุน รพ.สต. ทั้งนี้ ควรเร่งดำเนินการเพื่อให้ทันต่อการจัดทำ คำของบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

มติที่ประชุม รับทราบการดำเนินงานของคณะกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๑. รายงานการติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประเด็นเรื่อง การกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. แผนการติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ประเด็นเรื่อง การถ่ายโอนภารกิจด้านแหล่งน้ำให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แหล่งน้ำขนาดเล็กและน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค) และการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด (การถ่ายโอนภารกิจสถานอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ การชดเชยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เลขานุการ รายงานว่า พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยกำหนดให้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ครอบคลุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินทุกประเภทต้องเสียภาษี โดยกำหนดให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างหรือผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐซึ่งมีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่นำที่ดินไปใช้ในการบริหารจัดการหาผลประโยชน์ต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษี และได้เริ่มจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ สำรวจ จัดทำบัญชีและประเมินภาษี ตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนดำเนินการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ เพื่อเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปพัฒนาการให้บริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นต่อไป

รัฐบาลได้เห็นสมควรลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม เหตุการณ์ กิจกรรม หรือสภาพแห่งพื้นที่ จึงตราพระราชกฤษฎีกาลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่

๑. พระราชกฤษฎีกาลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดลดภาษีร้อยละ ๙๐ ของจำนวนภาษีที่คำนวณได้สำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๓

๒. พระราชกฤษฎีกาลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดลดภาษีร้อยละ ๙๐ ของจำนวนภาษีที่คำนวณได้สำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๔

๓. พระราชกฤษฎีกาลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนดลดภาษีร้อยละ ๑๕ ของจำนวนภาษีที่คำนวณได้สำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๖

การดำเนินการดังกล่าวของรัฐบาล ได้ส่งผลให้รายได้จากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลดลงไปจำนวนมาก และส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ได้เสนอให้มีการพิจารณาชดเชยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อันเนื่องมาจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชกฤษฎีกาลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท พ.ศ. ๒๕๖๓ และพระราชกฤษฎีกาลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ มาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการประมาณการจำนวนเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับผลกระทบและมีรายได้ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และเสนอให้ชดเชยสำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๓

จำนวน ๓๒,๕๘๕ ล้านบาท และสำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓๒,๓๒๖ ล้านบาท ทั้งนี้ ได้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อชดเชยสำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้ว ดังนี้

๑. การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้เห็นชอบการแปรญัตติงบประมาณเงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) สำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ เทศบาลตำบล (ทต.) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จำนวน ๑๐,๐๖๗.๕๙ ล้านบาท

๒. คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ ได้มีมติเห็นชอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อชดเชยรายได้ให้แก่ กรุงเทพมหานคร (กทม.) เมืองพัทยา เทศบาลนคร (ทน.) และเทศบาลเมือง (ทม.) ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างสำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒๒๗ แห่ง ประกอบด้วย ๑) กทม. จำนวนเงินชดเชย ๑,๒๔๕.๗๕ ล้านบาท ๒) เมืองพัทยา จำนวนเงินชดเชย ๓๗.๗๓ ล้านบาท ๓) ทน. ๓๐ แห่ง จำนวนเงินชดเชย ๓๓๒.๑๐ ล้านบาท และ ๔) ทม. ๑๙๕ แห่ง จำนวนเงินชดเชย ๓๕๔.๕๕ ล้านบาท รวมจำนวนเงินชดเชย ๑,๙๗๐.๑๓ ล้านบาท

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบและรับทราบมาตรการและการดำเนินโครงการเพื่อมอบเป็นของขวัญปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้แก่ประชาชน รวมทั้ง เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติกฤษฎีกาสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ให้ลดจำนวนภาษีในอัตราร้อยละ ๑๕ ของจำนวนภาษีที่คำนวณได้สำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๖ ประเมินการจะทำให้ อปท. สูญเสียรายได้จากการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ จำนวนประมาณ ๖,๒๘๘ ล้านบาท จากประมาณการจัดเก็บรายได้ภาษีที่ดินฯ จำนวน ๔๓,๖๗๐ ล้านบาท

พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๒๔ วรรคสี่ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๒ กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยจัดส่งข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีการประมวลผลแล้ว รวมถึงรายงานสภาพปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี พร้อมเสนอแนวทางการแก้ไขให้แก่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการนี้ กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ประมวลผลข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประจำปี ๒๕๖๕ เสร็จเรียบร้อยแล้ว สรุปได้ดังนี้

๑. ข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ปี 2565 แยกตามประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
ประเภท อปท.	จำนวนผู้เสียภาษี ที่แจ้งประเมินทั้งหมด (คน)	จำนวนเงินภาษี ที่แจ้งประเมิน (บาท)	จำนวนเงินภาษี ที่จัดเก็บได้จริง (บาท)	จำนวนเงิน ภาษีที่ค้างชำระ (บาท)	จำนวน ผู้ค้างชำระภาษี (คน)
อบต.	8,862,641	8,078,045,985.38	8,747,078,976.98	314,002,688.74	324,191
ทต.	5,336,944	6,273,758,863.09	6,030,286,358.56	223,774,743.41	113,886
ทม.	676,109	4,250,436,317.33	4,003,550,244.96	231,020,221.22	141,931
ทน.	408,989	3,562,299,751.24	3,478,702,739.91	180,382,417.66	40,674
กทม.	641,712	13,435,654,866.68	13,057,941,334.99	377,713,531.69	61,741
เมืองพัทยา	81,790	578,946,218.91	473,613,612.57	104,323,812.93	31,607
รวม	16,008,185	36,179,142,002.63	35,791,173,267.97	1,431,217,415.65	714,030
ข้อมูล ณ วันที่ 4 สิงหาคม 2566					

๒. ภาพรวมปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี พบว่าปัญหาอุปสรรคที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาในข้อกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ ๕๗ ได้แก่ การทำความเข้าใจกฎหมายค่านิยาม สิ่งปลูกสร้างที่ไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุมสิ่งปลูกสร้างบางรายการ ระยะเวลาการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในทางปฏิบัติ การแจ้งหนังสือ คำสั่ง อัตราภาษีที่ไม่เป็นธรรม เป็นต้น และปัญหาในทางปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ ๔๓ ได้แก่ การคำนวณภาษีมีความยุ่งยากซับซ้อนในทางปฏิบัติ บุคลากรไม่เพียงพอและมีภาระงานเพิ่มขึ้น แนวเขต อปท. ไม่ชัดเจน และทับซ้อนกับเขตพื้นที่ อปท. อื่น หลักเกณฑ์ การประเมินราคาทุนทรัพย์ไม่ชัดเจนและครอบคลุมสิ่งปลูกสร้างที่ต้องเสียภาษี เป็นต้น

๓. ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

ข้อเสนอแนะด้านกฎหมาย	ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ
● ควรกำหนดนิยามของสิ่งปลูกสร้างให้ชัดเจนและครอบคลุมสิ่งปลูกสร้างที่เข้าข่ายจะต้องเสียภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างและครอบคลุมถึงสิ่งปลูกสร้างบางประเภทที่เคยเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (มาตรา ๕) ● ควรกำหนดระยะเวลาการสำรวจ (ภ.ด.ส. ๓ และ ๔) จากเดือนพฤศจิกายนของปีก่อน เป็นเดือนมกราคมของปีที่เสียภาษี หรือกำหนดให้การจัดทำ ภ.ด.ส. ๑ – ๔ จัดทำในช่วงเวลาเดียวกัน เพื่อให้ข้อมูล ที่สำรวจ ได้มีความเป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด (มาตรา ๙) ● ควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายโดยเพิ่มเติมให้ อปท. สามารถประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างย้อนหลังได้ ● ทรัพย์สินบางรายการควรได้รับการยกเว้นภาษี เช่น ที่ดินภาระจำยอม ทางจำเป็น ที่ดินเอกชนที่ใช้ประโยชน์เป็นทางสาธารณะ หรือที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ และเจ้าของกรรมสิทธิ์เสียชีวิต (ตรวจสอบไม่ได้ว่าบุคคลใดเป็นทายาท) (มาตรา ๘) ● ควรให้มีเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ยึด आयัด โดยเฉพาะ (มาตรา ๖๓) ● ควรเพิ่มบทบัญญัติให้พิเศษสตางค์ได้ ● ควรมีความชัดเจนในประเด็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วม (มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑)	● หลักเกณฑ์การประเมินทุนทรัพย์ควรกำหนดประเภทสิ่งปลูกสร้างให้ครอบคลุมสิ่งปลูกสร้างที่ต้องเสียภาษี ควรมีคำอธิบายสิ่งปลูกสร้างแต่ละประเภทให้ชัดเจน และหากไม่มีราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ชัดเจน ควรมีแนวทางปฏิบัติที่เป็นแนวทางเดียวกัน ● ข้อมูลรูปแปลงที่ดิน และภูมิสำเนาผู้เสียภาษี ที่ได้รับจากหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมที่ดิน ส.ป.ก. ควรปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง และควรให้ อปท. สามารถมีสิทธิในการเข้าใช้งานข้อมูลทะเบียนราษฎร ● ข้อมูลราคาประเมินทรัพย์สิน ไม่ควรแตกต่างกันมาก หากอยู่ในบริเวณเดียวกัน ● ควรมีการกำหนดแนวเขต อปท. ที่ชัดเจน ● การคำนวณภาษี ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานที่จัดส่งข้อมูลการจัดเก็บภาษีให้ อปท. ให้เป็นปัจจุบัน ● ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายให้แก่ผู้เสียภาษี / ให้มีหน้าที่ยื่นแบบต่อ อปท. ● ควรเพิ่มอัตรากำลัง หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ให้แก่ อปท. ตามภารกิจงานที่เพิ่มขึ้น

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๖ ได้พิจารณาติดตามเงินชดเชยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง สำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง และสำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่า การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความร่วมมือและยอมรับภาระในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่ลดจำนวนภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง สำหรับการจัดเก็บของปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ เนื่องจากเห็นว่า กรณีดังกล่าวเหมาะสมกับสภาพความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม เพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การ

แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่กรณีที่รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้ลดจำนวนภาษีในอัตราร้อยละ ๑๕ ของจำนวนภาษีที่คำนวณได้ สำหรับการจัดเก็บของปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อลดภาระและบรรเทาผลกระทบต่อประชาชนและสนับสนุนให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง เป็นการพิจารณาและใช้อำนาจของรัฐบาลเพียงฝ่ายเดียว รัฐบาลจึงควรชดเชยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบหรือมีรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เพิ่มจำนวน โดยคณะอนุกรรมการฯ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการชดเชยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับผลกระทบจากการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท (ฉบับที่ ๓) ของปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพิ่มจำนวนตามที่ประมาณการว่าจะทำให้ อปท. สูญเสียรายได้จากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง สำหรับการจัดเก็บของปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวนประมาณ ๖,๒๘๘ ล้านบาท จากประมาณการจัดเก็บรายได้ภาษีที่ดินฯ จำนวน ๔๓,๖๗๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นข้อมูลประมาณการที่กระทรวงการคลังเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและเสนอให้ ก.ก.ถ. พิจารณาต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ที่เพียงพอสามารถดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นสมควรเสนอคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรับทราบข้อมูลและพิจารณา ดังนี้

๑. เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาชดเชยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ลดลงในปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพิ่มจำนวนตามที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง คำนวณว่าจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูญเสียรายได้จากประมาณการการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ จำนวนประมาณ ๖,๒๘๘ ล้านบาท และขอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการขอตั้งงบประมาณเพื่อชดเชยรายได้ดังกล่าวต่อไป

๒. ให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาชดเชยเงินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในส่วนที่เหลือสำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๓ และสำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาแหล่งเงินที่จะนำมาชดเชยตามความเหมาะสมโดยขึ้นอยู่กับสถานะเศรษฐกิจและฐานะทางการเงินการคลังของรัฐบาล

นายธนกศักดิ์ มาคะสิระ นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง กล่าวว่า การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้แบบเดิมตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน ทำให้รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลดลง รัฐบาลควรมีมาตรการชดเชยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงขอเสนอให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของ อปท.

นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ กล่าวว่า สำนักงานงบประมาณได้ดำเนินการชดเชยรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๓ ส่วนการจัดสรรงบประมาณเพื่อชดเชยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรการลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่กระทรวงการคลังเสนอคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ นั้น คณะรัฐมนตรีมีมติให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ ซึ่งสำนักงานงบประมาณเห็นควรให้ศึกษารายละเอียดผลกระทบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมและผลกระทบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง หากจะเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องดังกล่าว ควรจะต้องดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณก่อนความเห็นสำนักงานงบประมาณตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๖/๓/๓๒ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕

นายทรงศักดิ์ ทองศรี กล่าวว่า เรื่องภาษีท้องถิ่น ถ้าให้ศึกษาว่ามีผลกระทบหรือไม่ มีความเห็นว่าพระราชกฤษฎีกาลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท กำหนดให้ลดภาษีร้อยละ ๘๐ ของจำนวนภาษีที่คำนวณได้สำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง หมายความว่าจากร้อยละ ๑๐๐ ลดลงเหลือเพียงร้อยละ ๑๐ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างชัดเจน ดังนั้น จึงควรมีแนวทางหรือกำหนดมาตรการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไรสำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๖

นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า การชดเชยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ลดลงในปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๖ อาจจะต้องมีข้อมูล เรื่องเงินรายได้เงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรายแห่งว่ามีผลกระทบอย่างไร หากจะนำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาจะต้องมีรายละเอียดดังกล่าวประกอบด้วย

รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขา รัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า เรื่องการชดเชยรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ลดลง เป็นเรื่องที่มีการดำเนินการนำเสนอคณะรัฐมนตรีมาแล้ว ๓ - ๔ ครั้ง สืบเนื่องจากนโยบายรัฐบาลชุดก่อน กฎหมายระบุไว้ชัดเจน การประกาศใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ หากทำให้เกิดผลกระทบกับประชาชน เป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่ต้องชดเชยรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่วงที่กฎหมายนี้บังคับใช้แล้วในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ลดภาษีลงเพื่อลดความเดือดร้อนจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) รวมไปถึงล่าสุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีการลดภาษีลงอีกร้อยละ ๑๕ ตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งระบุไว้ชัดเจนว่าให้รัฐบาลมีการชดเชยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่มติคณะรัฐมนตรีไม่ได้ระบุว่าจะให้นำเงินสะสมมาประกอบการพิจารณา แต่ให้พิจารณาจากประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น สอบถามว่าจะเพิ่มจากร้อยละ ๒๙ เป็นร้อยละ ๓๐ หรือไม่ ขอเรียนว่าที่ลดภาษี ทำให้ร้อยละ ๒๙ ตรงนี้ไม่ได้ส่วนเพิ่ม ภาษีที่มีการลดหย่อนครั้งแรกมูลค่าประมาณ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับการชดเชยเรียบร้อยแล้ว แต่ยังขาดกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ซึ่งได้ชดเชยมาบางส่วน ในกรณีของปี พ.ศ. ๒๕๖๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้รับการชดเชย และในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ไม่มีการลดภาษี แต่สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีการให้ลดภาษี ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ได้รวบรวมข้อมูลตัวเลขที่รัฐบาลต้องชดเชยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประมาณ ๖,๒๘๘ ล้านบาท จึงเห็นควรเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ประธาน กล่าวว่า รับทราบ และขอให้สำนักงานประมาณพิจารณาดำเนินการต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอดังนี้

๑. เสนอให้ชดเชยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ลดลง ในปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพิ่มจำนวน ตามที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง คาดว่าจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูญเสียรายได้จากประมาณการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ จำนวนประมาณ ๖,๒๘๘ ล้านบาท โดยให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอคณะรัฐมนตรี และการขอตั้งงบประมาณ เพื่อชดเชยรายได้ดังกล่าวต่อไป

๒. ให้สำนักงานประมาณพิจารณาชดเชยเงินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง สำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๓ และสำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๔ ในส่วนที่เหลือ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้สำนักงานประมาณพิจารณาแหล่งเงินที่จะนำมาชดเชยตามความเหมาะสมโดยขึ้นอยู่กับสถานะเศรษฐกิจและฐานะทางการเงินการคลังของรัฐบาล

๔.๒ แนวทางเร่งรัดการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้อนุญาต

เลขาธิการ รายงานว่า คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล เป็นประธานอนุกรรมการ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ได้เชิญผู้แทนกรมป่าไม้เข้าร่วมการประชุมพิจารณากำหนดแนวทางเร่งรัดการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้อนุญาต โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้นำเสนอต่อที่ประชุม ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณาและมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาในประเด็น ดังนี้

๑. การขอขยายระยะเวลาการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ของ อปท. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จาก ๑๒๐ วัน เป็น ๑๘๐ วัน

๒. การขอยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ กรณีสำนักงบประมาณจะสามารถพิจารณาตั้งงบประมาณให้ อปท. ได้ต่อเมื่อ อปท. ได้รับอนุญาตการดำเนินการจากกรมป่าไม้ก่อน โดยขอแก้ไขเป็น “ให้สำนักงบประมาณพิจารณาตั้งงบประมาณให้ อปท. เมื่อ อปท. ได้ยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้และกรมป่าไม้ได้ดำเนินการตรวจสอบแล้ว และ อปท. สามารถดำเนินการตามวิธีการงบประมาณต่อไปได้โดยไม่ต้องรอกการอนุญาตจากกรมป่าไม้”

๓. การขอยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำหรับกรณีที่ อปท. ได้ยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ต่อกรมป่าไม้ โดยเมื่อ อปท. ต้องรับรองความถูกต้องของข้อมูลตามคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้นั้นแล้ว ให้ อปท. สามารถดำเนินการตามวิธีการงบประมาณต่อไปได้ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการขอยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ข้างต้น

๔. ขอยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ กรณีค่าปลูกป่าทดแทนของ อปท.

๕. การรวบรวมขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ เห็นควรให้มีการประสานขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้กำกับดูแล อปท. เพื่อรวบรวมคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ และส่งไปยังสำนักงานป่าไม้จังหวัดเพื่อดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๒๓ ได้มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ กรณีกรมป่าไม้พิจารณากำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาในกรณีที่ได้มีส่วนราชการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้อนุญาต รวม ๓ ข้อ คือ

๑.๑ การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ทุกกรณีของส่วนราชการทั้งพลเรือนและทหาร ที่ได้ดำเนินงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว หรือกำลังอยู่ในระหว่างดำเนินงานโดยไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ตามระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ ขอให้แจ้งกรมป่าไม้ทราบเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อจะได้พิจารณาดำเนินการให้เป็นการถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ต่อไป โดยกรมป่าไม้จะประมวลเรื่องเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อสั่งการอนุมัติให้ใช้พื้นที่โดยถูกต้องต่อไป

๑.๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีลงมติเห็นชอบด้วยในหลักการตามข้อ (๑) และกรมป่าไม้ได้แจ้งให้ส่วนราชการต่าง ๆ ตามข้อ ๑.๑ ทราบโดยทั่วกันแล้ว หากปรากฏว่ายังมีส่วนราชการใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้อนุญาตอีก ซึ่งเป็นการปฏิบัติไม่ชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ กรมป่าไม้จะพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายโดยเด็ดขาด

๑.๓ การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ของส่วนราชการต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วทุกกรณี จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ โดยจะต้องได้รับอนุมัติให้ใช้พื้นที่จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสียก่อน จึงจะเข้าไปดำเนินการได้

๒. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ ได้มีมติกรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ได้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณากรณีการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้และขอผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ในกรณีที่ปรากฏว่ายังมีส่วนราชการใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตไปเพื่อดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ เห็นชอบตามที่ ทส. เสนอ และหากปรากฏว่ายังมีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตอีก ให้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ทั้งกับหน่วยงานเจ้าของโครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้ ในส่วนของการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ภายใน ๑๘๐ วัน นับตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมตินั้น ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวงเป็นผู้รวบรวมคำขออนุญาตของหน่วยงานในสังกัดให้ครบถ้วนเพื่อส่งไปยัง ทส.(กรมป่าไม้) ต่อไป

๒.๒ ให้ ทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งข้อเสนอแนะของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒.๓ ให้ ทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณากำหนดวิธีการที่เหมาะสมและไม่ขัดต่อกฎหมายในการดำเนินการกรณีที่มีส่วนราชการและหน่วยงานขอเข้าใช้พื้นที่ป่าไม้เพื่อทำประโยชน์ในการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมและดิจิทัล กรณีที่มีส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐนำพื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับอนุญาตไปให้ภาคเอกชนเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่อ/ถือกรรมสิทธิ์ในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อประกอบกิจการ เช่น ธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยวกรณีการตั้งสำนักสงฆ์ในพื้นที่ป่า และกรณีการนำที่ดินของเกษตรกรที่รัฐอนุญาตให้เข้าใช้พื้นที่ไปให้เอกชนเช่าต่อ

๒.๔ ให้ ทส. ดำเนินการเพิ่มเติมด้วย ดังนี้

(๑) วางแผนและจัดลำดับความสำคัญในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตโครงการที่ได้รับการยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ (เรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้) ในครั้งนี้ เพื่อบรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่โครงการต่าง ๆ จะต้องหยุดการดำเนินการเพื่อรอผลการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ

(๒) ในระยะต่อไป ให้จัดทำแนวทางปฏิบัติในกรณีที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนจะต้องดำเนินการเพื่อขออนุมัติ/อนุญาตเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ในแต่ละประเภทตามกฎหมายระเบียบหลักเกณฑ์และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ให้มีความชัดเจน ครบถ้วน เป็นปัจจุบันพร้อมทั้งกำหนดกรอบระยะเวลาของแต่ละขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการขออนุมัติ/อนุญาตทั้งกระบวนการ รวมทั้งให้พิจารณาระบบเทคโนโลยีนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการด้วย

๒.๕ ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่มีความจำเป็นจะต้องดำเนินโครงการในพื้นที่ป่าประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป คำนึงถึงความพร้อมในการดำเนินโครงการอย่างละเอียดรอบคอบให้ถูกต้องเรียบร้อยก่อนเสนอขออนุมัติโครงการ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ (เรื่อง การพิจารณาและตรวจสอบความพร้อมในการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ (เรื่อง การเร่งรัดการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ) เพื่อป้องกันมิให้เกิดกรณีการเสนอขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีใด ๆ ภายหลังจากเริ่มดำเนินโครงการไปแล้ว

๓. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมลงมติ ดังนี้

๓.๑ รับทราบและเห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอ ทั้งนี้ เมื่อครบกำหนดระยะเวลา ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ขยายเวลาในการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ในครั้งแล้ว ห้ามมิให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตอีกอย่างเด็ดขาด และหากปรากฏว่ายังมีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐใดฝ่าฝืนให้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

๓.๒ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับความเห็นของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬากระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานศาลปกครองไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางและวิธีการเพื่อขับเคลื่อนการกระจายอำนาจด้านการบริหารจัดการที่ดินของรัฐให้แก่ อปท. และเพื่อติดตามความคืบหน้าการดำเนินการของกรมป่าไม้ในกรณีดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้แก่ อปท. กรณีมีการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต จึงเห็นควรเสนอที่ประชุม ก.ก.ธ. เพื่อพิจารณาและมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

นายทรงศักดิ์ ทองศรี กล่าวว่า พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ระบุว่าพื้นที่ที่มีบุคคลครอบครองอยู่ถือว่าเป็นป่า หน่วยงานราชการจะตั้งคำขอของงบประมาณจะต้องขออนุญาตก่อน เช่น กรมโยธาธิการและผังเมืองจะดำเนินการสร้างเขื่อนล้าเข้าไปในพื้นที่ป่าจะต้องดำเนินการขออนุญาตก่อน จึงทำให้ตั้งงบประมาณไม่ได้จะต้องมีการพิจารณาให้ชัดเจน ถ้าไม่ใช่พื้นที่ป่า อปท. หรือหน่วยงานราชการจะต้องขออนุญาตกรมป่าไม้ก่อนหรือไม่ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน เห็นควรมอบให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรี

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ก.ก.ธ. ในขณะนั้น ได้มอบหมายให้กระผมทำหน้าที่ในเรื่องดังกล่าว ขอเรียนว่าป่าอนุรักษ์ไม่สามารถเข้าทำประโยชน์ได้ รวมถึงอุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าด้วย ป่าสงวนแห่งชาติของกรมป่าไม้ ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ (๑) ป่าสงวนแห่งชาติจะมีแผนที่ชัดเจน (๒) ป่าตามนิยามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ คือ ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ สมัยรัฐบาลพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีมติว่าถ้าหน่วยงานใดไม่ขออนุญาตจะเข้าใช้พื้นที่ป่าไม่ได้ แต่ไม่ได้บังคับอย่างเคร่งครัด จนกระทั่งรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีมติเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓ หน่วยงานราชการใดเข้าใช้พื้นที่ป่าให้ไปยื่นคำขออนุญาตย้อนหลัง โดยครั้งแรกให้ยื่นคำขออนุญาตภายใน ๑๒๐ วัน ปรากฏว่าหน่วยงานยื่นคำขอไม่ทัน ต่อมา ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ขยายเวลาการยื่นคำขออนุญาตจาก ๑๒๐ วัน เป็น ๑๘๐ วัน โดยคณะกรรมการกฤษฎีกาชี้ว่าที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่ไม่ได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) ถือว่าเป็นพื้นที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ต้องยื่นคำขออนุญาตด้วย ดังนั้น หน่วยงานที่เข้าทำประโยชน์ใช้พื้นที่ป่าไม้ที่ยื่นคำขออนุญาตไม่ทัน มติคณะรัฐมนตรีระบุว่าถ้าโครงการใดยื่นคำขออนุญาตไม่ทันเวลา และไม่ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ สำนักงานงบประมาณไม่สามารถจัดสรรงบประมาณได้ เป็นเหตุให้ท้องถิ่นได้รับผลกระทบ ในการนี้จะขออนุญาตขยายระยะเวลาให้ท้องถิ่นอีกครั้ง ซึ่งคณะรัฐมนตรีเคยให้เพิ่มมาแล้ว ๑๒๐ วัน จะขอขยายเวลาอีก ๑๘๐ วัน

นายวิระศักดิ์ ฮาดดา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม กล่าวว่า สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทยได้เข้าพบเพื่อหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และได้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าว โดยการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้มีประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ เรื่อง จึงแจ้งให้ อปท. แยกเรื่องที่รอการอนุญาตจากกระทรวงฯ ถ้ากระทรวงฯ ไม่อนุญาต อปท. ก็ไม่สามารถของงบประมาณได้

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า อาจจะขยายวันจาก ๑๒๐ วัน เป็น ๑๘๐ วัน ตามที่คณะรัฐมนตรีเคยมีมติอีกครั้ง และรับนโยบายท่านประธาน คือ ถ้าหาก อบต. หรือหน่วยงานที่ยื่นคำขออนุญาต จากกรมป่าไม้แล้ว ก็ขอให้ดำเนินการตามวิธีงบประมาณต่อไปได้ โดยที่ไม่ต้องรอให้กรมป่าไม้อนุญาตก่อน ไมเช่นนั้น จะตั้งงบประมาณไม่ทัน

ประธาน กล่าวว่า ถ้าขยายวันเป็น ๑๘๐ วัน จะมีระยะเวลานานหรือไม่

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า จะลดลงเหลือแค่ ๙๐ วันก็ได้ เพื่อให้เกิดความ กระตือรือร้นมากขึ้น หากว่านานเกินไปอาจจะทำให้ล้มได้

นายทรงศักดิ์ ทองศรี กล่าวว่า การขยายเวลาเพื่อให้หน่วยงานราชการยื่นคำขออนุญาต ท้องถิ่นยื่นขออนุญาตแล้ว แต่ว่าเป็นขั้นตอนของการงบประมาณ ซึ่งได้งบประมาณมาแล้วปรากฏว่ากำลัง ดำเนินการก่อสร้าง แต่มีหนังสือจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแจ้งว่าไม่อนุญาต จะทำอย่างไร ให้สามารถดำเนินการต่อไปได้

นายปราโมทย์ เพชรรัตน์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก กล่าวว่า พื้นที่ ที่รองศาสตราจารย์ธนพรฯ กล่าวถึงเป็นพื้นที่ตำบลปากแพรกทั้งหมด เป็นพื้นที่ (น.ส.ล.) ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ แต่ประชาชน อาศัยอยู่ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ดังนั้นการทำตามระเบียบเป็นสิ่งสำคัญสำหรับที่อยู่ของประชาชน บางพื้นที่ต้องยื่นคำขอ อนุญาต เพราะใช้คำว่าที่ดินที่เป็นสาธารณะของแผ่นดิน เป็นที่เลี้ยงสัตว์ ที่ น.ส.ล. ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความ เรื่องพื้นที่ ๙๒๑/๒๕๕๘ กระทรวงมหาดไทยหมายถึงเป็นพื้นที่สำคัญ สำหรับที่ น.ส.ล. คือ พื้นที่ป่า พ.ศ. ๒๕๔๔ เพราะฉะนั้นพื้นที่ป่า พ.ศ. ๒๕๔๔ ต้องขออนุญาตก่อนทุกกรณี ประเด็นคือคณะกรรมการที่จะขอขยายเวลาเพื่อให้ หน่วยงานราชการขอยื่นคำขออนุญาต ไม่ทราบว่าพื้นที่ใดบ้างที่ต้องยื่นคำขออนุญาตต่อกรมป่าไม้และกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระผมได้หารือในที่ประชุมโดยเชิญตัวแทนจากกรมป่าไม้ประชุมพร้อม กับคณะกรรมการฯ ได้สอบถามไปยังกรมป่าไม่ว่ามีคำขออนุญาตค้างอยู่จำนวนเท่าใด ซึ่งยังมีคำขออนุญาต ที่ยังไม่ดำเนินการประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ เรื่อง เป็นคำขอของ อบต. ประมาณ ๘๐,๐๐๐ เรื่อง ยังมีท้องถื่นที่ตกค้างอยู่อีก จำนวนมาก เนื่องจากไม่ทราบว่าพื้นที่ใดบ้างที่ต้องขออนุญาต มติของอนุกรรมการฯ ถ้าขอขยายเวลาอีกหน่วยงานใด จะเป็นผู้ยื่นขอขยายเวลา ถ้ายื่นคำขอในนามของคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ ระบุให้มีมติการขยายเวลา การยื่นคำขออนุญาต ให้แก่ อบต. และส่วนราชการที่อยู่ที่ใช้พื้นที่ที่เป็นป่า พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้ขออนุญาตถูกต้อง ซึ่งกระผมได้รับหนังสือร้องเรียนว่ามีกรขุดเป็นบ่อน้ำไว้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ปัจจุบันก่อสร้างเป็นระบบถังเพื่อประชาชน ใช้อุปโภคบริโภค แต่ว่าไม่ขออนุญาตก่อนก่อสร้าง ทำให้ชาวบ้านได้รับผลกระทบ

ประธาน กล่าวว่า ขอให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ช่วยแนะนำด้วยครับ

นายทรงศักดิ์ ทองศรี ให้ความเห็นว่า เรื่องนี้ติดที่พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ ถ้าที่ประชุมมีความเห็นว่าเสนอแก้กฎหมายฉบับนี้น่าจะเป็นประโยชน์ เพราะว่าพื้นที่ป่าจะสามารถแยกได้ชัดเจน เมื่อตอน พ.ศ. ๒๕๔๔ อาจจะไม่สามารถแยกได้เพราะว่าไม่มีความชัดเจนว่าพื้นที่ใดเป็นพื้นที่ป่า แต่ปัจจุบันมีป่าอนุรักษ์ ป่าชุมชน แต่ยังใช้กฎหมายเดิมจึงทำให้เกิดปัญหาขึ้น

ประธาน กล่าวว่า ประการแรกต้องขอขยายเวลาเพิ่ม ประการที่ ๒ รับคำแนะนำจาก รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยและประธานอนุกรรมการฯ ไปแก้กฎหมายด้วย และส่วนที่ อบต. จะต้อง ของงบประมาณจะมีความผิดหรือไม่ ขอให้สำนักงบประมาณช่วยชี้แจงด้วย

นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า เรื่องหลักเกณฑ์การตั้งงบประมาณสิ่งก่อสร้าง ต้องมีความพร้อมในเรื่องสถานที่ คือ มีหนังสือแสดงการอนุญาต/ยินยอมให้ใช้พื้นที่เพื่อการก่อสร้าง ซึ่งเป็น หลักเกณฑ์ทั่วไปที่ใช้กับทุกหน่วยงานที่ขอตั้งงบประมาณ เนื่องจากหากไปก่อสร้างบนพื้นที่ที่ไม่ได้รับอนุญาต อาจจะมีปัญหาการฟ้องร้อง ทำให้ดำเนินการก่อสร้างไม่ได้ ที่ผ่านมาสำนักรงบประมาณพยายามจะพิจารณา หลักเกณฑ์ตรงนี้โดยเคร่งครัด

นายทรงศักดิ์ ทองศรี กล่าวว่า ผมได้หารือไว้ว่าจะให้กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าภาพ ซึ่งไม่ได้ขัดข้อง แต่ว่าจะเป็นหน่วยงานที่บูรณาการมากกว่า ให้เป็นสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นเจ้าภาพหลักได้หรือไม่ อาจจะเสนอเรื่องนี้เข้าคณะรัฐมนตรี

ประธาน กล่าวว่า มอบหมายให้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะดำเนินการ

นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า การขออนุญาต เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ หมายความว่าที่ดินที่ยังมิได้มีกลไกที่ได้มา ตามกฎหมายที่ดิน ฉะนั้นที่เหลือคือพื้นที่ป่าทั้งหมด พอตีผมเป็นคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ดูแลเรื่องทรัพยากรฯ และดูแลเรื่องปัญหาที่มีการร้องเรียน เรื่องแรกคือมติปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ถ้าหน่วยงานราชการใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่า ดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด หน่วยงานที่เสนอคณะรัฐมนตรีคือ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เบื้องต้น ก.ก.ถ. อาจจะต้องเสนอเรื่องไปที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพราะเกี่ยวกับ กระทรวงอื่น ประเด็นแรกคือคณะรัฐมนตรีมีมติไปแล้ว ประเด็นที่ ๒ การขอขยายเวลายื่นคำขอเป็น ๑๘๐ วัน ผมเกรงว่าจะไม่พอ เรื่องนี้ต้องหารือก่อน ควรจะเป็นมติ ก.ก.ถ. และเป็นมติไปให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ขอทบทวนมติตรงนี้

ประธาน กล่าวว่า การขยายเวลาเป็นมติคณะรัฐมนตรีใช้หรือไม่

นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า มติคณะรัฐมนตรีกำหนด ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้ขยายไปอีก ๑๒๐ - ๑๘๐ วัน ถ้าคณะรัฐมนตรีมีมติใหม่เมื่อใดขอขยายไปอีก ๑๘๐ วัน แต่ปัญหายุ่งยากขออนุญาตไม่ทัน และยื่นคำขออนุญาตแล้วยังไม่อนุญาต ต้องทราบก่อนว่าสาเหตุที่ไม่อนุญาตและที่ขออนุญาต เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่

ประธาน กล่าวว่า ถ้าจะขอมติจากคณะรัฐมนตรีต้องวางแผนให้รัดกุม

นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ตั้งแต่คณะรัฐมนตรี มีมติการขยายเวลา คำขออนุญาตที่อยู่ระหว่างพิจารณาสามารถดำเนินการขอตั้งงบประมาณไว้ได้ แต่ต้องตรวจสอบ ว่าเป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ การขอยกเว้นระเบียบบริหารงบประมาณต้องตรวจสอบก่อนว่ามีอยู่จริง และการขอให้ ปลุกป่าทดแทน ผมเข้าใจว่าปลุกป่าชายเลนหรือไม่ ก.ก.ถ. จะต้องศึกษารายละเอียดก่อนและต้องมีมติหารือกับ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าจะดำเนินการอย่างไรได้บ้างและหารือสำนักงบประมาณว่าขอ งบประมาณได้หรือไม่

ประธาน กล่าวว่า ขอเป็นมติให้ท่านปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีช่วยหารือ ถ้าไปขัดกับ กฎหมายจะดำเนินการไม่ได้

นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ขอความเห็นชอบ ในหลักการก่อนและส่วนรายละเอียดจะส่งไปที่ฝ่ายเลขานุการอนุกรรมการ โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จะช่วยกำกับ

มติที่ประชุม มอบหมายให้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะหารือ ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนำเสนอ ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณา ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๔.๓ ปัญหาอุปสรรคในการรับถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรชนาวมินทราชนิ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

เลขาธิการ รายงานว่า ประธานคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา ได้มีหนังสือเรียนรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ในฐานะประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อโปรดพิจารณา กรณีคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา ได้ลงพื้นที่ศึกษาดูงาน ณ สำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ และสำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ และได้ทราบข้อมูลปัญหาอุปสรรคในการรับถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรชนาวมินทราชนิ (สอน.) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จากกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ (อบจ.อุดรดิตถ์) และองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ (อบจ.แพร่) และได้แจ้งข้อมูลปัญหาอุปสรรคในการรับถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. จาก สธ. ของ อบจ.อุดรดิตถ์ และ อบจ.แพร่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้ อบจ. ที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. สามารถจัดระบบบริการสาธารณะและการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขได้อย่างมีคุณภาพ ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพการบริการสุขภาพในระดับปฐมภูมิที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่น ตามเป้าหมายของแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป โดยสรุปประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๑. ประเด็นปัญหาบุคลากรถ่ายโอนมาสังกัด อบจ. ไม่ครบตามกรอบอัตรากำลังโครงสร้างของ รพ.สต. (รพ.สต.ขนาดเล็ก ๗ อัตรา รพ.สต.ขนาดกลาง ๑๒ อัตรา รพ.สต.ขนาดใหญ่ ๑๔ อัตรา) เป็นผลให้การปฏิบัติงานในการให้บริการประชาชนขาดประสิทธิภาพ และไม่ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรชนาวมินทราชนิ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

๒. ปัญหาบุคลากรสังกัดกระทรวงสาธารณสุขไม่ถ่ายโอนมาสังกัด อบจ. ทั้งหมด เป็นผลให้ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบจ. ขาดบุคลากรในการปฏิบัติงานให้บริการประชาชนในพื้นที่

๓. ปัญหาบุคลากรถ่ายโอนเกษียณอายุราชการไม่มีแนวทางดำเนินการกำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรชนาวมินทราชนิ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีคำสั่งแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สกถ.) พิจารณา

สกถ. ได้นำเรื่องเสนอคณะกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนด้านสาธารณสุขให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๖ ได้มีมติแจ้งให้คณะทำงานการดำเนินการด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ในคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการรับการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ของ อบจ. ตามข้อเสนอคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น

ในคราวประชุมคณะทำงานการดำเนินการด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๖ พิจารณาประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการรับการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ของ อบจ. ตามข้อเสนอคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น ได้มีมติ ดังนี้

๑. ประเด็นปัญหาบุคลากรถ่ายโอนมาสังกัด อบจ. ไม่ครบตามกรอบอัตรากำลังโครงสร้างของ รพ.สต. (รพ.สต.ขนาดเล็ก ๗ อัตรา รพ.สต.ขนาดกลาง ๑๒ อัตรา รพ.สต.ขนาดใหญ่ ๑๔ อัตรา) เป็นผลให้การปฏิบัติงานในการให้บริการประชาชนขาดประสิทธิภาพ และไม่ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการการกระจาย

อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจ สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด

๑.๑ ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) และสำนักงานประมาณ (สพ.) ร่วมกัน จัดทำแนวทางการจัดทำแผนการสรรหากำลังทดแทน โดยให้ อบจ. ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจ สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดและชักซ้อมความเข้าใจให้กับ อบจ. เพื่อดำเนินการตามแผนฯ ดังกล่าว

๑.๒ ให้ สพ. จัดสรรงบประมาณตามกรอบอัตรากำลังโครงสร้างของ รพ.สต. (รพ.สต. ขนาดเล็ก ๗ อัตรา รพ.สต. ขนาดกลาง ๑๒ อัตรา รพ.สต. ขนาดใหญ่ ๑๔ อัตรา) ตามแผนการสรรหาอัตรากำลังทดแทน ของ อบจ. โดยกำหนดรายการเงินอุดหนุนบุคลากรถ่ายโอนและอยู่ในสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๓ ให้ อบจ. จัดทำแผนการสรรหาอัตราทดแทนตามแนวทางฯ ที่ สถ. และ สพ. กำหนดและจัดทำคำขอตั้งงบประมาณผ่านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (BBL) ให้สอดคล้องกับแผนฯ ดังกล่าว โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน ๒ ปีงบประมาณ นับแต่ได้รับการถ่ายโอน ภารกิจ

๑.๔ ให้ อบจ. ดำเนินการด้านงานบุคคล ตามหนังสือสำนักงาน ก.จ. ที่ มท.๐๘๐๙.๒/ว ๓๑ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๕ เรื่องชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการเพื่อรองรับ การถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ให้แก่ อบจ. ตามที่ ก.จ. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๒. ปัญหาบุคลากรสังกัดกระทรวงสาธารณสุขไม่ถ่ายโอนมาสังกัด อบจ. ทั้งหมด เป็นผลให้ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบจ. ขาดบุคลากรในการปฏิบัติงานให้บริการประชาชนในพื้นที่

๒.๑ กรณีบุคลากรไม่สมัครใจถ่ายโอนไปสังกัด อบจ. ตามภารกิจถ่ายโอนและไม่ขอ อยู่ช่วยราชการใน รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้ อบจ. ประกอบกับไม่สามารถขอสับเปลี่ยนไปดำรงตำแหน่งอื่นที่ว่าง ของส่วนราชการเดิมหรือขอย้ายไปดำรงตำแหน่งทดแทนในส่วนกลางของกระทรวงต้นสังกัด หรือกระทรวงอื่น ให้กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ดำเนินการจัดทำคำสั่งให้ช่วยราชการที่ สอน./รพ.สต. เดิมที่ถ่ายโอนไปจนกว่า จะขอสับเปลี่ยนไปดำรงตำแหน่งอื่นที่ว่างในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สป.สธ.) ได้

๒.๒ กรณีบุคลากรไม่สมัครใจถ่ายโอนไปสังกัด อบจ. ตามภารกิจถ่ายโอนและไม่ขอ อยู่ช่วยราชการใน รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้ อบจ. หากมีการขอสับเปลี่ยนไปดำรงตำแหน่งอื่นที่ว่าง ในสังกัด สป.สธ. ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) โรงพยาบาล ทัวไป (รพท.) โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) ต้องย้ายไปเฉพาะตัวบุคลากรและคงตำแหน่งตามกรอบอัตรากำลังไว้ ให้กับ อบจ. เพื่อสรรหามาทดแทน

สำหรับการถ่ายโอนภารกิจในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ที่ สธ. มีการย้ายบุคลากร ที่ไม่สมัครใจถ่ายโอน หรือขอช่วยราชการไปในสังกัด สป.สธ. สสอ. สสจ. รพช. รพท. และ รพศ. ต้องย้ายไปดำรง ตำแหน่งที่ว่างเท่านั้น หากย้ายทั้งบุคลากรและตำแหน่งตามกรอบอัตรากำลังไปหน่วยงานอื่น ในสังกัด สป.สธ. จะทำให้ เกิดปัญหาบุคลากรเกินกรอบอัตรากำลังตามปริมาณงานที่กำหนด จึงขอให้ สธ. ปรับเปลี่ยนอัตรากำลังให้เป็นไปตาม กรอบอัตรากำลัง หากเกินกรอบอัตรากำลังขอให้จัดทำคำสั่งช่วยราชการ

การถ่ายโอนภารกิจในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ขอให้ สธ. ดำเนินการ ตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยเคร่งครัด

๒.๓ ปัญหาบุคลากรถ่ายโอนเกษียณอายุราชการไม่มีแนวทางดำเนินการกำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๑.) เมื่อบุคลากรถ่ายโอนเกษียณอายุราชการให้ได้รับสิทธิและสวัสดิการเช่นเดียวกับเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งเดิม เช่น กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) และหากเป็นบุคลากร ที่ อบจ. สรรหาโดยวิธีอื่น เช่น การโอน การรับโอน การคัดเลือกเพื่อรับโอน การสอบคัดเลือกเพื่อสรรหาบุคลากรทดแทน ในกรอบอัตรากำลังตามขนาดของ สอน. และ รพ.สต. ให้ได้รับสิทธิและสวัสดิการของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการท้องถิ่น (กบท.)

(๒.) กรณีบุคลากรถ่ายโอน หรือการโอน การรับโอน การสอบคัดเลือกเพื่อรับโอนการสอบคัดเลือก ฯลฯ เพื่อสรรหาบุคลากรทดแทนในกรอบอัตรากำลังตามขนาด สอน./รพ.สต. เกษียณอายุราชการให้คงตำแหน่งไว้และให้ อบจ. สรรหาบุคลากรทดแทนโดยได้รับงบประมาณจาก สงป. ต่อไป

ในคราวประชุมคณะอนุกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนด้านสาธารณสุขให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครั้งที่ ๘/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ ได้พิจารณาประเด็นปัญหา และอุปสรรคในการรับถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ของ อบจ. ตามข้อเสนอคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น ตามที่คณะทำงานการดำเนินการด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องในคณะอนุกรรมการฯ ได้มีมติที่ประชุมเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) พิจารณาข้อเสนอคณะทำงานการดำเนินการด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง กรณีการแก้ไขปัญหาลักษณะการรับถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ของ อบจ. ดังนี้

๑. ประเด็นปัญหาบุคลากรถ่ายโอนมาสังกัด อบจ. ไม่ครบตามกรอบอัตรากำลังโครงสร้างของ รพ.สต. (รพ.สต.ขนาดเล็ก ๗ อัตรา รพ.สต.ขนาดกลาง ๑๒ อัตรา รพ.สต.ขนาดใหญ่ ๑๔ อัตรา) เป็นผลให้การปฏิบัติงานในการให้บริการประชาชนขาดประสิทธิภาพ และไม่ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

๒. ปัญหาบุคลากรถ่ายโอนเกษียณอายุราชการไม่มีแนวทางดำเนินการกำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

สำหรับประเด็นปัญหาบุคลากรสังกัดกระทรวงสาธารณสุขไม่ถ่ายโอนมาสังกัด อบจ. ทั้งหมด เป็นผลให้ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบจ. ขาดบุคลากรในการปฏิบัติงานให้บริการประชาชนในพื้นที่ให้คณะทำงานฯ พิจารณาทบทวนตามความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ และนำเสนอคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วเห็นสมควรพิจารณาแนวทางการแก้ไขประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการรับถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ของ อบจ. ดังนี้

๑. ประเด็นปัญหาบุคลากรถ่ายโอนมาสังกัด อบจ. ไม่ครบตามกรอบอัตรากำลังโครงสร้างของ รพ.สต. (รพ.สต.ขนาดเล็ก ๗ อัตรา รพ.สต.ขนาดกลาง ๑๒ อัตรา รพ.สต.ขนาดใหญ่ ๑๔ อัตรา) เป็นผลให้การปฏิบัติงานในการให้บริการประชาชนขาดประสิทธิภาพ และไม่ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

๑.๑ ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) และ สำนักงานประมาณ (สงป.) ร่วมกันจัดทำแนวทางการจัดทำแผนการสรรหากำลังทดแทน โดยให้ อบจ. ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด และชักซ้อมความเข้าใจให้กับ อบจ. เพื่อดำเนินการตามแผนฯ ดังกล่าว

๑.๒ ให้ สงป. จัดสรรงบประมาณตามกรอบอัตรากำลังโครงสร้างของ รพ.สต. (รพ.สต. ขนาดเล็ก ๗ อัตรา รพ.สต.ขนาดกลาง ๑๒ อัตรา รพ.สต.ขนาดใหญ่ ๑๔ อัตรา) ตามแผนการสรรหาอัตรากำลังทดแทนของ อบจ. โดยกำหนดรายการเงินอุดหนุนบุคลากรถ่ายโอนและอยู่ในสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๓ ให้ อบจ. จัดทำแผนการสรรหาอัตราทดแทนตามแนวทางฯ ที่ สถ. และ สงป. กำหนดและจัดทำคำขอตั้งงบประมาณผ่านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (BBL) ให้สอดคล้องกับแผนฯ ดังกล่าว โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปีงบประมาณ นับแต่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจ

๑.๔ ให้ อบจ. ดำเนินการด้านงานบุคคล ตามหนังสือสำนักงาน ก.จ. ที่ มท.๐๘๐๙.๒/ว ๓๑ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๕ เรื่องชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจ สอน. และ รพ.สต. ให้แก่ อบจ. ตามที่ ก.จ. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๒. ปัญหาบุคลากรถ่ายโอนเกษียณอายุราชการไม่มีแนวทางดำเนินการกำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

๒.๑ เมื่อบุคลากรถ่ายโอนเกษียณอายุราชการให้ได้รับสิทธิและสวัสดิการเช่นเดียวกับเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งเดิม เช่น กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) และหากเป็นบุคลากร ที่ อบจ. สรรหาโดยวิธีอื่น เช่น การโอน การรับโอน การคัดเลือกเพื่อรับโอน การสอบคัดเลือก เพื่อสรรหาคูลากรทดแทนในกรอบอัตรากำลังตามขนาดของ สอน. และ รพ.สต. ให้ได้รับสิทธิและสวัสดิการของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการท้องถิ่น (กบท.)

๒.๒ กรณีบุคลากรถ่ายโอน หรือการโอน การรับโอน การสอบคัดเลือกเพื่อรับโอน การสอบคัดเลือก ฯลฯ เพื่อสรรหาคูลากรทดแทนในกรอบอัตรากำลังตามขนาด สอน./รพ.สต. เกษียณอายุราชการให้คงตำแหน่งไว้และให้ อบจ. สรรหาคูลากรทดแทนโดยได้รับงบประมาณจาก สงป. ต่อไป

๓. แจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาต่อไป ดังนี้

๓.๑ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๓.๒ สำนักงานประมาณ

๓.๓ อบจ. ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๖๖ จังหวัด

นายทรงศักดิ์ ทองศรี กล่าวว่า กรรมการท่านใดมีความเห็นชอบเป็นไปในแนวทางอื่นหรือไม่

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า แนวทางที่ ก.ก.ธ. ประกาศไม่ได้ระบุรายละเอียดแนวทางเรื่องนี้จึงขอความเห็นชอบจาก ก.ก.ธ. เพื่อที่จะให้ไปปฏิบัติตามให้ชัดเจนเพิ่มมากขึ้น

นายวิระศักดิ์ ฮาดดา กล่าวว่า ประเด็นภารกิจการถ่ายโอน รพ.สต. เคยหารือในที่ประชุมมาหลายครั้งแล้ว อยากจะให้เพิ่มเติมระเบียบให้เทศบาลและ อบต. เหมือนกับ อบจ. เพราะเทศบาลบางแห่งมีความพร้อมที่จะรับการถ่ายโอน ถ้าใช้หลักเกณฑ์เดียวกับการถ่ายโอนให้ อบจ. เทศบาลและ อบต. สามารถดำเนินการได้ ยกตัวอย่าง อบต.คลองสาม มีงบประมาณ ๕๐๐ ล้านบาท มี รพ.สต. จำนวน ๒ แห่ง แต่มีความประสงค์จะถ่ายโอนมา อบต. คลองสาม

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า เหตุผลที่นำเสนอวาระนี้เพื่อพิจารณาต่อ ก.ก.ถ. เนื่องจากเพื่อให้เป็นไปตามกระบวนการที่ดำเนินการ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการถ่ายโอนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามที่ฝ่ายเลขานุการนำเสนอแล้ว มีเอกสารแนบท้ายเป็นมติการประชุมอนุกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ อยากให้ที่ประชุมหรือประธานกำกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องว่าประกาศ ก.ก.ถ. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ ระบุว่าประกาศใด ก.ก.ถ. ได้ประกาศไปแล้วนั้น มีผลให้ส่วนราชการต้องปฏิบัติตาม ไม่ใช่เฉพาะเรื่อง รพ.สต.

ประธาน กล่าวว่า การถ่ายโอนภารกิจ รพ.สต. ยังไม่ประสบความสำเร็จใช้หรือไม่สรุปแล้ว มี รพ.สต. กี่แห่ง ถ่ายโอนมาแล้วกี่แห่ง

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า มี รพ.สต. ทั้งประเทศมีประมาณ ๙,๗๐๐ แห่ง ถ่ายโอนเฉพาะปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ประมาณ ๓,๓๐๐ แห่ง

ประธาน กล่าวว่า ถ่ายโอนแล้วประมาณ ๓,๓๐๐ แห่งนั้น ยังขาดอยู่อีกประมาณ ๖,๐๐๐ แห่ง ปัญหาคือบุคลากรไม่โอนย้ายใช้หรือไม่

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า ประเด็นหลักคือการไม่ปฏิบัติตามประกาศ ก.ก.ถ.

ประธาน กล่าวว่า ปัญหาคือสำนักงานงบประมาณไม่ได้จัดสรรงบประมาณหรือจัดสรรงบประมาณไม่ครบ

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า จัดสรรไม่ครบครับ

ประธาน กล่าวว่า ถ้าบุคลากรโอนย้ายมาครบจำนวน สำนักงานงบประมาณจะจัดสรรงบประมาณครบใช้หรือไม่

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า เดิมกระทรวงสาธารณสุขถ่ายโอนเฉพาะ รพ.สต. ก่อน แต่ปรากฏว่าผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องไม่ปฏิบัติตามประกาศ

ประธาน กล่าวว่า ปัญหาคือได้รับงบประมาณไม่พอใช้หรือไม่ หรือบุคลากรโอนย้ายมาแล้วไม่ได้เงินเดือนใช้หรือไม่ หรือไม่สะดวกที่จะโอนย้ายมา

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า เป็นกระบวนการระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานงบประมาณ และ อบจ. ซึ่งขั้นตอนสำนักงานงบประมาณได้ชี้แจงแล้ว สมมติปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ให้ถ่ายโอน ๔,๖๖๓ คน แต่กระทรวงสาธารณสุขแจ้งว่าเข้าเกณฑ์แค่ ๓,๕๐๐ กว่าคน สำนักงานงบประมาณจึงแจ้งว่าจะจัดสรรงบประมาณให้ตามกระทรวงสาธารณสุขแจ้ง

นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการถ่ายโอน รพ.สต. ไปแล้วประมาณ ๙๐๐ กว่าแห่ง ยังมีความเห็นไม่ตรงกันเรื่องบุคลากรที่จะถ่ายโอนระหว่างกระทรวงสาธารณสุขกับคณะอนุกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนด้านสาธารณสุขฯ คือ กระทรวงสาธารณสุขแจ้งว่าบุคลากรที่จะถ่ายโอนมีจำนวน ๓,๖๕๑ อัตรา แต่คณะอนุกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนด้านสาธารณสุขฯ แจ้งว่าข้าราชการหรือบุคลากรที่จะถ่ายโอนมีจำนวน ๔,๖๖๓ อัตรา ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการเสนอ อ.ก.พ. กระทรวงสาธารณสุข และเวียนคำสั่งตัดโอนบุคลากรจำนวน ๓,๖๕๑ อัตรา อบจ. ต้องทำคำสั่งให้ตรงกัน บุคลากรที่จะถ่ายโอนต้องมีคำสั่งจากต้นสังกัดที่จะถ่ายโอนกับหน่วยงานที่จะรับโอน ซึ่งตัดโอนตั้งแต่วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ จะจ่ายเงินเดือนจากกระทรวงสาธารณสุขแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ สำหรับวันที่ ๒ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ จะต้องรับเงินเดือนจาก อบจ. แต่การที่จะจ่ายเงินได้ อบจ. ต้องมีการทำคำสั่งรับโอนบุคลากรที่เป็นส่วนต่างประมาณ ๑,๐๐๐ อัตรา ยังไม่ได้เสนอเข้า อ.ก.พ. กระทรวงสาธารณสุข ยังไม่ได้มีการตัดโอนการจ่ายเงินเดือนของเดือนตุลาคมของบุคลากรส่วนต่างจะจ่ายที่กระทรวงสาธารณสุข

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า การประกาศ ก.ก.ถ. ระบุว่าการถ่ายโอนบุคลากรเป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหารภารกิจถ่ายโอนด้านสาธารณสุขฯ ว่าจะให้ถ่ายโอนไปได้กี่ตำแหน่ง ก็คน รพ.สต. ก็แห่ง ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับข้อมูลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๔,๖๖๓ อัตรา แต่กระทรวงสาธารณสุขแจ้งว่า ๓,๖๕๑ อัตรา

นายแพทย์กิตติศักดิ์ อักษรวงศ์ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า ภารกิจการถ่ายโอนเป็นภารกิจของหน่วยงานที่เป็นปฐมภูมิ หมายถึง รพ.สต. และ สอน. โดยความเห็นชอบของผู้แทน ก.พ. จำนวนบุคลากรที่ถ่ายโอนจำนวน ๓,๖๕๑ อัตรา ตรงตามภารกิจ อ.ก.พ. กระทรวงทุกประการ แม้แต่เลขตำแหน่ง ชื่ออยู่ที่อื่นแต่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่ รพ.สต. กระทรวงสาธารณสุข ก็เสนอให้ อ.ก.พ. เห็นชอบส่วนที่เหลืออีกจำนวนประมาณ ๑,๐๐๐ อัตรา คือบุคลากรที่ทำงานในสำนักงานอำเภอ สำนักงานจังหวัด หรือใน รพ. ชุมชน หรือ รพ.จังหวัด ซึ่งมีหน้าที่ภารกิจอื่น ๆ ที่เป็นทุติยภูมิและปียะภูมิ เช่น ไอซียู คนไข้ใน ผู้ป่วยนอก ห้องฉุกเฉิน มีความประสงค์โอนย้ายไปด้วย แต่ความเห็นของ ก.พ. แจ้งว่าไม่ตรงกับภารกิจและนำเสนอที่ท่านประธานให้ช่วยวินิจฉัยเนื่องจากภารกิจยังไม่สามารถนำเข้า อ.ก.พ. เพื่อให้พิจารณาได้ ดำเนินการให้บุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามภารกิจก่อน เพื่อที่จะไม่ให้เสียประโยชน์

ประธาน กล่าวว่า เนื่องจากเป็นประเด็นปัญหาที่จะต้องมีการพูดคุยและใช้ระยะเวลาพอสมควร ขอผ่านวาระนี้ไปก่อน โดยให้โอนบุคลากรเท่าที่ถ่ายโอนได้ก่อน ส่วนที่ยังโอนไม่ได้ ดัดปัญหาประการใดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหารือร่วมกันอีกครั้ง

มติที่ประชุม ขอรื้อในการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในครั้งถัดไป

๔.๔ การเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ

เลขานุการ รายงานว่า ก.ก.ถ. ได้มีคำสั่ง ที่ ๑๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ มีองค์ประกอบรวมจำนวน ๑๘ คน โดยศาสตราจารย์ สกนธ์ วรรณวิวัฒนา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.ก.ถ. เป็นประธานอนุกรรมการ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานอนุกรรมการ ผู้แทนส่วนราชการ ผู้แทนสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์เป็นอนุกรรมการ และสำนักงาน ก.ก.ถ. เป็นฝ่ายเลขานุการ

คณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ ได้มีมติเห็นชอบให้เพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการเพื่อให้การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพดีขึ้น โดยเพิ่มเติม นายวิฑูรย์ เอี่ยมโอภาส เป็นอนุกรรมการ ซึ่งบุคคลดังกล่าวเคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และที่ปรึกษาด้านการกระจายอำนาจ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งเกษียณอายุราชการเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ และฝ่ายเลขานุการได้จัดทำร่างคำสั่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง เพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการด้านการเงิน การคลังและงบประมาณ เพื่อเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณา

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอร่างคำสั่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง เพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ โดยเพิ่มเติม นายวิฑูรย์ เอี่ยมโอภาส เป็นอนุกรรมการ

๔.๕ การมอบหมายผู้แทนคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

เลขานุการ รายงานว่า พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๗๑/๑ บัญญัติว่าให้มีคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.ร.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีหนึ่งคนที่นายกรัฐมนตรีกำหนดเป็นรองประธาน ผู้ซึ่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายหนึ่งคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินสิบคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในทางด้านนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ การบริหารรัฐกิจ การบริหารธุรกิจ การเงินการคลัง จิตวิทยาองค์กรการ และสังคมวิทยา อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

ฯลฯ

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๕ ได้มีมติมอบหมายให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้รับข้อมูลด้านการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครบถ้วน สมบูรณ์เป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานจึงเห็นสมควรมอบหมายปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ โดยมอบหมายปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๕.๑ การเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า เพื่อให้การขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ สามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการฯ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เห็นควรเสนอที่ประชุมเพิ่มเติม นายวรพล จันทรพิล รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ

มติที่ประชุม เห็นชอบให้เพิ่มเติม นายวรพล จันทรพิล เป็นอนุกรรมการ ในคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๑๕ น.

(นายอนุ แยมแสง)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ

ผู้จัดรายงานการประชุม